

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Μαρτίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1478

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 52054

Τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης και έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την Ανώτατη Διακλαδική Σχολή Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Συνεδρίαση της υπ' αρ. 3179/4-3-2026)

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3341/1925 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη», με τον οποίο ιδρύθηκε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως «Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης», όπως μετονομάστηκε σε «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (Α' 154) με το άρθρο 7 του ν. 3108/1954 (Α' 314).
2. Το π.δ. 98/2013 «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος, μεταφορά έδρας τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (Α' 134, διόρθωση σφάλματος Α' 140).
3. Το π.δ. 74/2017 «Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 106).
4. Την υπό στοιχεία 169775/Ζ1/15-12-2020 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Μετονομασία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 5710).
5. Την υπό στοιχεία 131993/Ζ1/16-11-2023 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Μετονομασία της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 6652).
6. Τα άρθρα 75-83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση [Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024] - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες [Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972] και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
7. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
8. Τα άρθρα 16 παρ. 4, 79-89 και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).
9. Τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσωρεύσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).
10. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσωρεύσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).
11. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8-9-2022 υπουργική απόφαση «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

12. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-2-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

13. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (αρ. εισ. πρωτ. Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

14. Την υπό στοιχεία Φ.300/108/216814/Σ.4027/13-6-2019 κοινή υπουργική απόφαση «Ακαδημαϊκή συνεργασία της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου, της Σχολής Εθνικής Άμυνας και των Σχολών Ανώτατης Τεχνικής Εκπαίδευσης του Στρατού Ξηράς με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 2523).

15. Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β' 4084/2023), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β' 5761/2024).

16. Την υπ' αρ. 26770/24-11-2023 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1287) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

17. Την υπ' αρ. 75140/11-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 680) διαπιστωτική πράξη του ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη του Α.Π.Θ., περί εκλογής του Κυριάκου Αναστασιάδη του Ηρακλή, Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, ως Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

18. Την υπ' αρ. 77939/23-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 718) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4957/2022.

19. Την υπ' αρ. 79214/26-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 755) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την αποδοχή παραίτησης της Ελευθερίας Θανούλη του Δημητρίου, Καθηγήτριας του Τμήματος Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών από τη θέση της Αντιπρυτάνεως του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

20. Την υπ' αρ. 79632/27-6-2025 (Β' 3336) απόφαση του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί καθορισμού των τομέων ευθύνης των Αντιπρυτάνεων και των αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 3 του άρθρου 12) και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη, από τους Αντιπρυτάνεις, όταν απουσιάζει ή κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 2 του άρθρου 15).

21. Την υπ' αρ. 300/1-9-2025 (ΑΔΑ: 624146Ψ8ΧΒ-2ΚΥ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί συγκρότησης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 και την υπ' αρ. 7250/23-9-2025 (ΑΔΑ: 91ΞΗ46Ψ8ΧΒ-5ΨΑ) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

22. Την υπ' αρ. 10843/8-10-2024 (ΑΔΑ: 6ΤΥ346Ψ8ΧΒ-ΗΩΞ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και την υπ' αρ. 85057/18-7-2025 (ΑΔΑ: Ψ9ΚΔ46Ψ8ΧΒ-50Λ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. περί ανασυγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

23. Την υπ' αρ. 89165/22-7-2022 (Β' 4229) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την ίδρυση του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές» μεταξύ του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) και της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου (Α.Δι.Σ.ΠΟ.).

24. Την εισήγηση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής (συνεδρίαση με υπ' αρ. 279/29-10-2024) της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. σχετικά με την τροποποίηση του Κοινού Π.Μ.Σ. με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)» με συνημμένα σε αυτή τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, τον αναλυτικό προϋπολογισμό και την έκθεση ανάλυσης των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τα οποία αποτελούν διακριτά Παραρτήματα της παρούσας απόφασης και εξαιρούνται της δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του.

25. Το υπό στοιχεία ΑΔ Φ.330.1//20583/Σ.1885/29 ΟΚΤ 2024/ΑΔΙΣΠΟ/ΓΡ. ΑΚΑΔ. ΔΙΕΘ. ΣΥΝΕΡΓ. (αριθμ. εισ. πρωτ. Α.Π.Θ. 47352/18-2-2025) έγγραφο της Α.Δι.Σ.ΠΟ. για την τροποποίηση προηγούμενης απόφασης της Συγκλήτου σχετικά με την ίδρυση του Κοινού Π.Μ.Σ. «Στρατηγικές Σπουδές».

26. Την Προγραμματική Συμφωνία Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Στρατηγικές Σπουδές» μεταξύ της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου και της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ.

27. Την υπ' αρ. 49044/26-2-2026 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. (συνεδρίαση με αριθμό 7/3-10-2025) σχετικά με την τροποποίηση του Κοινού Π.Μ.Σ. με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)» και την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του.

28. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

29. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Α. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, της υπ' αρ. 89165/22-7-2022 απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β' 4229) σχετικά με την ίδρυση του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές» μεταξύ του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όπως ισχύουν, ως εξής:

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την Ανώτατη Διακλαδική Σχολή Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.) οργανώνει και εξακολουθεί να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)», με τρεις (3) ειδικεύσεις:

Α) Ενέργεια και Βιώσιμη Ανάπτυξη (Energy and Sustainable Development),

Β) Επικοινωνίες και Νέες Τεχνολογίες (Communication and ICT),

Γ) Διοίκηση Έργου (Project Management), σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Ως επισπεύδον Τμήμα ορίζεται το Τμήμα Νομικής του Α.Π.Θ.

Άρθρο 2

Γνωστικό Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η παροχή εξειδικευμένων και υψηλού επιπέδου γνώσεων στον ευρύτερο τομέα των Στρατηγικών Σπουδών. Το γνωστικό πεδίο του Προγράμματος προσδιορίζεται ρητώς ως οι Στρατηγικές Σπουδές, πεδίο διεπιστημονικό και σύνθετο, το οποίο ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ακαδημαϊκές και επαγγελματικές απαιτήσεις, καθώς και στις ιδιαίτερες ανάγκες μετεκπαίδευσης των στελεχών της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.).

Σκοπός του Προγράμματος αυτού είναι η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας στον χώρο των Στρατηγικών Σπουδών σε δύο (2) επίπεδα: Στο επίπεδο των γενικών γνώσεων, προστίθενται, πλάι στις γνώσεις του διεθνούς δικαίου, των διεθνών σχέσεων και της γεωπολιτικής, οι απαραίτητες γνώσεις στη Διεθνή Οικονομία και την Ευρωπαϊκή Άμυνα, καθώς και στην Ενέργεια και τις Νέες Τεχνολογίες (ICT). Στο επίπεδο των ειδικών διοικητικών γνώσεων και δεξιοτήτων, που θα πρέπει να αποκτήσουν οι αξιωματικοί που θα κληθούν να καταλάβουν υψηλές θέσεις ευθύνης στο στράτευμα στη συνέχεια της σταδιοδρομίας τους, προσφέρονται μαθήματα στρατηγικής, ηγεσίας, management, διαχείρισης κρίσεων, επίλυσης διαφορών, διαπραγματεύσεων και διοίκησης έργου (project management).

Το Κοινό Π.Μ.Σ. στοχεύει στη δημιουργία υψηλού βαθμού ακαδημαϊκής εξειδίκευσης αποφοίτων της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., ικανών:

α. Να προωθήσουν την αναβάθμιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των καθηκόντων που ασκούν, καθώς και της συνολικής λειτουργίας της άμυνας και της διοίκησής της και

β. να συμβάλουν στη βελτίωση της οργάνωσης, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων στους τομείς του στρατηγικού σχεδιασμού και της σχεδίασης διακλαδικής στρατηγικής, της χάραξης Εθνικής Στρατηγικής και πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας και Άμυνας, της διακυβέρνησης και επικοινωνίας, της επιχειρησιακής σχεδίασης, της ηγεσίας, της διοίκησης έργου (Project Management), της διαχείρισης κρίσεων και της επίλυσης διαφορών.

Κατευθυντήριες αρχές του Κοινού Π.Μ.Σ. αποτελούν αφενός μεν η εξασφάλιση στους σπουδαστές της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διακλαδικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών τέτοιων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του καινοτομικού πνεύματος, αφετέρου δε η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για μια υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα στο πλαίσιο των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Κοινό Π.Μ.Σ. «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)» έχει τις εξής ειδικεύσεις:

Α) Ενέργεια και Βιώσιμη Ανάπτυξη (Energy and Sustainable Development).

Β) Επικοινωνίες και Νέες Τεχνολογίες (Communication and ICT).

Γ) Διοίκηση Έργου (Project Management).

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών αυτών των ειδικεύσεων, το Κ.Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο:

Α. «Στρατηγικές Σπουδές. Ειδίκευση στην Ενέργεια και Βιώσιμη Ανάπτυξη».

Β. «Στρατηγικές Σπουδές. Ειδίκευση στις Επικοινωνίες και Νέες Τεχνολογίες».

Γ. «Στρατηγικές Σπουδές. Ειδίκευση στη Διοίκηση Έργου».

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Κ.Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α' 254).

Άρθρο 4

Χρονική Διάρκεια Σπουδών -Λειτουργία του Κ.Π.Μ.Σ.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο στα τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στα πέντε (5) εξάμηνα.

Η φοίτηση στο Κ.Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Το Κ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει έως και το ακαδημαϊκό έτος 2029-2030, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 5

Κατηγορίες Πτυχιούχων/Διπλωματούχων

Το Κοινό Π.Μ.Σ. λειτουργεί αποκλειστικά επ' ωφελεία των Αξιωματικών σπουδαστών της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. Συγκεκριμένα, στο Κοινό Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί Αξιωματικοί σπουδαστές της εκάστοτε εκπαιδευτικής σειράς της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., καθώς και απόφοιτοι της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. εφόσον δεν έχουν παρέλθει δύο (2) έτη από την ημερομηνία αποφοίτησής τους από την Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

Άρθρο 6

Αριθμός, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Το σύνολο των Αξιωματικών σπουδαστών της εκάστοτε εκπαιδευτικής σειράς της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. δύναται να υποβάλουν αίτηση για να συμμετάσχουν στο Κοινό Π.Μ.Σ. με σκοπό την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι εξετάσεις εισαγωγής στην Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. επέχουν θέση εξετάσεων εισαγωγής στο Κοινό Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων στην Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., όπως αυτές διενεργούνται κάθε φορά επί των ακαδημαϊκών θεμάτων που θέτει για τον σκοπό αυτό η Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., είναι δεσμευτικά για την εισαγωγή των σπουδαστών της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. στο Κοινό Π.Μ.Σ., επειδή η εξεταστέα ύλη των ακαδημαϊκών μαθημάτων, στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι για να εισαχθούν στην Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., είναι συναφής με αυτή των μαθημάτων κορμού του Κοινού Π.Μ.Σ., τα οποία και αποτελούν μαθήματα γνωστικών τομέων της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

Απόφοιτοι της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. μπορούν, επίσης, να υποβάλουν αίτηση για να συμμετάσχουν στο Κοινό Π.Μ.Σ., εφόσον δεν έχουν παρέλθει δύο (2) έτη από την ημερομηνία αποφοίτησής τους από την Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

Ο μέγιστος αριθμός σπουδαστών της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. που μπορούν να εισάγονται κατ' έτος στο Κοινό Π.Μ.Σ. ορίζεται στους διακόσιους εβδομήντα (270), οι οποίοι κατανέμονται σε ενενήντα (90) κατά μέσο όρο ανά ειδίκευση. Ο ελάχιστος αριθμός εισακτέων ορίζεται στους τριάντα έξι (36), ήτοι στους δώδεκα (12) ανά ειδίκευση.

Τρεις (3) μήνες πριν την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους του Κοινού Π.Μ.Σ., εκδίδεται προκήρυξη από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), η οποία αναρτάται τόσο στην ιστοσελίδα της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. όσο και της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., στην οποία μεταξύ άλλων καθορίζονται η διαδικασία και οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων.

Άρθρο 7

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, εκ των οποίων το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση και τη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Δεν παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, αναστολής και επανέναρξης των σπουδών. Κατ' εξαίρεση, ο διατιθέμενος χρόνος για την ολοκλήρωση της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας δύναται να παραταθεί έως δύο (2) εξάμηνα, κατόπιν έγκρισης από την Ε.Π.Σ.

Οι σπουδαστές έχουν υποχρέωση:

α. Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς το σύνολο των μαθημάτων του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.

β. Να υποβάλλουν έγκαιρα τις εργασίες που τους ανατίθενται.

γ. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Κοινού Π.Μ.Σ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

δ. Να υποβάλλουν στη Γραμματεία πριν από την αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής τους Εργασίας υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

ε. Να αποδέχονται αγόγγυστα και να προσαρμόζονται άμεσα σε κάθε νέα μέθοδο ελέγχου αυθεντικότητας των εργασιών, καθώς και εξακρίβωσης της παρακολούθησης των μαθημάτων και δραστηριοτήτων του Κ.Π.Μ.Σ., τις οποίες θα αποφασίσουν να εφαρμόσουν τα όργανα του Κ.Π.Μ.Σ.

στ. Να υποβάλλουν κάθε φορά εγκαίρως τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης του Κοινού Π.Μ.Σ., καθώς και κάθε άλλο ερωτηματολόγιο που αφορά τη λειτουργία του Κοινού Π.Μ.Σ. τα οποία θα τους ζητούνται.

Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Κοινού Π.Μ.Σ., οι σπουδαστές οφείλουν να συμμετέχουν και σε άλλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται παράλληλα και τους αφορούν. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να είναι ημερίδες, συνέδρια, επιστημονικές εκδηλώσεις, ειδικά σχολεία ή σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις, διεθνείς διαγωνισμοί κ.ά.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο αποκλεισμού του σπουδαστή από τις εξετάσεις ή και διαγραφής του από το πρόγραμμα επί σοβαρών παραβάσεων.

Οι σπουδαστές έχουν, επίσης, την υποχρέωση να καταβάλλουν τα αναλογούντα τέλη φοίτησης, τα οποία προσδιορίζονται κάθε φορά κατόπιν συμφωνίας με το Γ.Ε.ΕΘ.Α.

Για περιορισμένο αριθμό Αξιωματικών σπουδαστών που εγγράφονται στο Κοινό Π.Μ.Σ., το Γ.Ε.ΕΘ.Α. επιδοτεί τα τέλη φοίτησης, τα οποία καταβάλλει για λογαριασμό τους σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις απ' ευθείας στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ. Το ποσό που για τον σκοπό αυτό καταβάλλει το Γ.Ε.ΕΘ.Α. ανέρχεται στις δύο χιλιάδες ευρώ (2.000,00 €) ανά επιδοτούμενο σπουδαστή του Κοινού Π.Μ.Σ. Τα τέλη φοίτησης όλων των υπολοίπων κατηγοριών σπουδαστών του Κοινού Π.Μ.Σ. ανέρχονται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της ανωτέρω επιδότησης του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και καταβάλλονται από τους ίδιους σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Π.Θ.

Το Γ.Ε.ΕΘ.Α. προσδιορίζει κατ' έτος τον αριθμό των Αξιωματικών σπουδαστών της Α.Δι.Σ.ΠΟ., τα τέλη φοίτησης των οποίων επιδοτεί κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου. Οι δικαιούχοι της επιδότησης αυτής καθορίζονται βάσει της απόδοσής τους στις εισαγωγικές εξετάσεις της Α.Δι.Σ.ΠΟ.

Άρθρο 8

Υποτροφίες

Με απόφαση της Ε.Π.Σ. του Κ.Π.Μ.Σ., δύναται να χορηγούνται υποτροφίες στους σπουδαστές της Α.Δι.Σ.ΠΟ. με τη μορφή απαλλαγής από μέρος ή το σύνολο των τελών φοίτησης. Οι όροι χορήγησης των υποτροφιών καθορίζονται με απόφαση της Ε.Π.Σ. Στον πρωτεύσαντα απόφοιτο του Κοινού Π.Μ.Σ. ανά ειδίκευση χορηγείται βραβείο αριστείας. Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να χορηγείται και χρηματικό βραβείο.

Άρθρο 9

Πρόγραμμα Σπουδών

Α. ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Κοινό Π.Μ.Σ. είναι διάρκειας τριών (3) εξαμήνων. Το διδακτικό του μέρος εκτείνεται στα δύο (2) πρώτα εξάμηνα και το ερευνητικό του στο τρίτο εξάμηνο σπουδών. Το διδακτικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει οκτώ (8) μαθήματα κορμού, διδασκόμενα ανά τέσσερα (4) κάθε εξάμηνο, και δύο (2) μαθήματα ειδίκευσης, ένα (1) για κάθε εξάμηνο. Το τρίτο εξάμηνο σπουδών οι φοιτητές εκπονούν Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Κάθε εξάμηνο πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται σε δεκατρείς (13) διαλέξεις. Τα μαθήματα είναι τρίωρα. Στο εξάμηνο εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας δεν προβλέπεται διδασκαλία μαθημάτων, μπορεί, όμως, να διεξαχθεί ενισχυτική διδασκαλία για την προετοιμασία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας των φοιτητών, η οποία θα εκπονείται σε θεματική μίας (1) ειδίκευσης.

Όλα τα μαθήματα και οι δραστηριότητες του προγράμματος είναι υποχρεωτικής παρακολούθησης για όλους τους σπουδαστές του προγράμματος. Η επιλογή ειδίκευσης είναι υποχρεωτική. Κάθε σπουδαστής επιλέγει μία (1) μόνο ειδίκευση. Το δίπλωμα που θα εκδίδεται θα είναι Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Στρατηγικές Σπουδές, ο δε τίτλος του θα αναφέρει και την ειδίκευση που θα έχει ακολουθήσει ο σπουδαστής.

Η παρακολούθηση του Κοινού Π.Μ.Σ. πιστώνεται με ενενήντα (90) ECTS. Τα μαθήματα κορμού πιστώνονται με πέντε (5) ECTS έκαστο, εκτός από τα μαθήματα «Γεωπολιτική» του Α' εξαμήνου και «Διαχείριση Κρίσεων» του Β' εξαμήνου, τα οποία πιστώνονται με επτάμισι (7,5) ECTS το καθένα, επειδή στα μαθήματα αυτά οι σπουδαστές υποχρεούνται να εκπονούν εργασίες απαλλακτικής φύσεως σε κάποιο από τα θέματα των διαλέξεων ή των σεμιναρίων τους και δεν εξετάζονται -λόγω της φύσης τους- στις εξετάσεις που διενεργούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου. Τα μαθήματα της ειδίκευσης πιστώνονται και αυτά με επτάμισι (7,5) ECTS το καθένα. Τέλος, η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS και εκπονείται σε θεματική ειδίκευσης. Έτσι, το πρόγραμμα κορμού πιστώνεται με σαράντα πέντε (45) ECTS και το πρόγραμμα των ειδικεύσεων με σαράντα πέντε (45) ECTS, επίσης, όπως περιγράφεται και στον κατωτέρω πίνακα:

Πρόγραμμα σπουδών

Α' εξάμηνο					
Τύπος μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος		Ώρες	Εξ αποστάσεως	ECTS
Κορμού	1	Στρατηγική	39	0%	5
	2	Γεωπολιτική	39	0%	7,5
	3	Ηγεσία	39	0%	5
	4	Διεθνής Οικονομία	39	0%	5
Ειδικεύσεων	5α	Ενέργεια	39	80%	7,5
	5β	Επικοινωνίες		80%	
	5γ	Διοίκηση Έργου		80%	
Σύνολο			195		30
Β' εξάμηνο					
Τύπος μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος		Ώρες	Εξ αποστάσεως	ECTS
Κορμού	6	Διεθνές Δίκαιο και Διεθνείς Σχέσεις	39	0%	5
	7	Διαχείριση Κρίσεων	39	0%	7,5
	8	Management	39	0%	5
	9	Ευρωπαϊκοί Θεσμοί και Ευρωπαϊκή Άμυνα	39	0%	5
Ειδικεύσεων	10α	Βιώσιμη Ανάπτυξη	39	80%	7,5
	10β	Διάστημα και Τεχνολογίες		80%	
	10γ	Στρατηγικός Σχεδιασμός		80%	
Σύνολο			195		30
Γ' εξάμηνο					
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Ειδίκευσης				30
Γενικό Σύνολο					90

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Μάθημα: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Το μάθημα αυτό μελετά κυρίως τις εξής θεματικές: Στρατηγική θεωρία και Εθνική Ασφάλεια. Υψηλή Στρατηγική - Εξέλιξη και Σύγχρονη Εφαρμογή. Στρατιωτική Στρατηγική - Επιχειρησιακή Τέχνη. Θεσμική Αποτύπωση της Στρατηγικής - Δομές Εθνικής Ασφαλείας. Στρατηγική Κουλτούρα και Δόμηση Εθνικής Στρατηγικής. Στρατηγική Ανάλυση: Μεθοδολογία και Μεικτές Προσεγγίσεις. Η Οργανωσιακή διάσταση της Εφαρμοσμένης Στρατηγικής. Πληροφόρηση και Στρατηγική. Στρατηγική Διαπραγμάτευσης και Εξωτερική Πολιτική. Στρατηγική Συμμαχιών, Στρατηγικά Δόγματα, Ολιστική Αντιμετώπιση Απειλής. Υβριδικός Πόλεμος, Στρατηγικός Αιφνιδιασμός και Στρατηγική Διαχείριση Πολλαπλών Κρίσεων. Αποδιοργανωτική Τεχνολογία, Στρατηγικός Αντίκτυπος και το μέλλον του Πολέμου. Αποτελεσματική Ηγεσία και Στρατηγική Κατεύθυνση.

Μάθημα: ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο μάθημα αυτό μελετώνται κυρίως οι εξής θεματικές: Συστατικά στοιχεία και μεθοδολογία της Γεωπολιτικής. Συγγενείς έννοιες. Η Γεωπολιτική ως εργαλείο Στρατηγικής: Η εθνική ισχύς και ο έλεγχος της γεωγραφικής επικράτειας. Οι κύριες θεωρητικές σχολές σκέψης της Γεωπολιτικής (Γερμανική, Αγγλοσαξονική, Γαλλική και Ρωσική). Ο ρόλος του δόγματος στη σύγχρονη Αμερικανική αντίληψη για τη γεωπολιτική ισορροπία. Αποικιοκρατία και Νεοαποικισμός. Η γεωγραφία και οι σύγχρονες πολεμικές συγκρούσεις στη μεταψυχροπολεμική εποχή. Το ΝΑΤΟ σε διαρκή αναζήτηση νέας ταυτότητας και η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας. Η γεωπολιτική της Ευρασίας και η σύγχρονη Ρωσία. Η γεωπολιτική αντίληψη της Κίνας και το σχέδιο «one belt one road». ΑΥΚΥΣ: η αγγλοσαξονική γεωπολιτική απάντηση στις Κινεζικές ηγεμονικές βλέψεις. Ο Αραβικός Κόσμος και το σύγχρονο Ισλάμ. Το Ιράν χθες και σήμερα. Θρησκεία, Γεωπολιτική και Διεθνής Ασφάλεια. Τρομοκρατία, Υβριδικοί Πόλεμοι και Διεθνής Ασφάλεια. Έθνη και εθνικισμοί στα Βαλκάνια. Οι γεωπολιτικές προκλήσεις στη Μεσόγειο.

Μάθημα: ΗΓΕΣΙΑ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού μελετώνται ιδίως: Μοντέλα ηγεσίας. Ηγεσία και συμπεριφορά. Στρατηγική σκέψη και οργάνωση. Οργανωσιακές αλλαγές. Επικοινωνία: Λεκτική και Εξωλεκτική/Ενεργητική και εσωτερική ακρόαση/Εμπόδια/"Θόρυβος". Επικοινωνιακές δεξιότητες. Η τέχνη της πειθούς και το επιχείρημα. Δυναμική ομάδων. Βασικά στοιχεία του «coaching» και του «mentoring». Επίλυση και τεχνικές επίλυσης προβλημάτων. Επικοινωνιακή διαχείριση συγκρούσεων. Ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. στη διαχείριση κρίσεων.

Μάθημα: ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το μάθημα αυτό μελετά κυρίως τις εξής θεματικές: Η γένεση του σύγχρονου διεθνούς οικονομικού συστήματος. Διεθνείς Εμπορικές Σχέσεις. Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις - Το Δημόσιο Χρέος. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία. Ξένες Επενδύσεις - όροι προσέλκυσης και περιορισμοί πρόσβασης. Ξένες Επενδύσεις - επενδυτικοί κίνδυνοι και η αντιμετώπισή τους. Κατηγοριοποίηση κρατών στο διεθνές οικονομικό σύστημα. Αναδυόμενες και Ηγέτιδες οικονομικές δυνάμεις. Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση. Αγορά, αυτορρύθμιση και διεθνής επιχειρηματική κοινότητα. Επίλυση διεθνών οικονομικών διαφορών - το «rules based system» του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και το δόγμα της αποπολιτικοποίησης των διεθνών επενδυτικών διαφορών. Οικονομικές κυρώσεις και διεθνής ασφάλεια.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ****Μάθημα: ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, μελετώνται κυρίως: Πηγές, προϊόντα, δραστηριότητες, δρώντες και κανόνες στον τομέα της ενέργειας. Οι έννοιες του διαχωρισμού (unbundling), της ασφάλειας τροφοδοσίας (security of supply), της διαφοροποίησης των πηγών προμήθειας (diversification) και της ενεργειακής αποτελεσματικότητας (energy efficiency). Απελευθέρωση, ιδιωτικοποίηση και ρύθμιση των αγορών ενέργειας στην Ε.Ε. Το τρίτο ενεργειακό πακέτο και η Ένωση της Ενέργειας (Energy Union). Υδρογονάνθρακες (upstream). Μεταφορά Ενεργειακών Πόρων (midstream). Οδεύσεις αγωγών και ασφάλεια ενεργειακής τροφοδοσίας. Δίκαιο θαλασσίων ζωνών. Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος στον τομέα της Ενέργειας. Διύλιση και διανομή (downstream) - Ενεργειακά Αποθέματα. Ηλεκτρική Ενέργεια και Φυσικό Αέριο. Προστασία του περιβάλλοντος - πετρελαϊκή ρύπανση. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Πυρηνική Ενέργεια. Ενεργειακή αποτελεσματικότητα και «πράσινος» στρατός (Green Army).

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (ICT)**Μάθημα: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ**

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, μελετώνται κυρίως οι εξής θεματικές: Εισαγωγή στις Τηλεπικοινωνίες: Από τις Φρυκτωρίες στο 5G και στο 6G, Δίκτυα. Εισαγωγή στις Στρατιωτικές Επικοινωνίες. Χρήση Νέων Τεχνολογιών στις Στρατιωτικές Επικοινωνίες. Εποπτεία των Τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα: Ανεξάρτητες Αρχές - Δικαστική Προστασία. Απόρρητο των Επικοινωνιών - Μαζικές Παρακολουθήσεις (Massive Surveillance). Ασφάλεια Τηλεπικοινωνιών: Η περίπτωση του νέου Νόμου περί της Ασφάλειας των Τηλεπικοινωνιών στη Μ. Βρετανία (Telecommunications Security Act 2021). Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Διαχείριση Κρίσεων. Τηλεπικοινωνίες, Ένοπλες Συρράξεις και Προστασία Επενδύσεων: Η περίπτωση της Υεμένης. Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες και Εθνική Ασφάλεια (e-Privacy). Ευρωπαϊκό Δίκαιο Προστασίας Δεδομένων (GDPR). Ειδικότερα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων: Διασυννοριακές διαβιβάσεις μεγάλου όγκου δεδομένων (Big Data). Εφαρμογές ICT, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e- Governance), Smart Cities, The Internet of Military Things. Μηχανική Μάθηση (ML) και Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) για Στρατιωτικές Εφαρμογές: Νομική και ηθική διάσταση.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (PROJECT MANAGEMENT)**Μάθημα: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ**

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Γνωστικές Περιοχές της Διοίκησης Έργων, Δομική Ανάλυση Έργου (WBS), Διαχείριση Χρόνου Έργου. Διάγραμμα Gantt, Δικτυωτή Ανάλυση, Τοξωτά Διαγράμματα, Κομβικά Διαγράμματα. Απλές και Σύνθετες Εξαρτήσεις - Χρονικά Περιθώρια - Κρίσιμα Δρομολόγια. Στοχαστική Ανάλυση - Μέθοδος PERT, Κόστος Έργου, Έλεγχος Προόδου Έργου: Η Μέθοδος της Παραγόμενης Αξίας (Earned Value Analysis). Βελτιστοποίηση Διάρκειας Έργου, Βελτιστοποίηση του Κόστους του Έργου, Χρηματοροή έργων. Προγραμματισμός Χρήσης των Μέσων Παραγωγής, Προγραμματισμός Μέσων υπό Περιορισμό Χρόνου, Προγραμματισμός υπό Περιορισμό Μέσων. Εισαγωγή στην Πολυκριτήρια Ανάλυση Αποφάσεων. Μέθοδος TOPSIS. Μέθοδος PROMETHEE. Ασκήσεις στις μεθόδους TOPSIS και PROMETHEE. Μέθοδος AHP. Ασκήσεις στην μέθοδο AHP. Μέθοδος Simos για την εύρεση των βαρών των κριτηρίων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**Μάθημα: ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Ιστορική Εξέλιξη και Θεωρίες Διεθνούς Δικαίου. Πηγές του Διεθνούς Δικαίου. Κράτος, Κυριαρχία και Διεθνείς Σχέσεις. Διεθνής Οργάνωση: Οργανισμοί, Θεσμοί και Άτυπες Μορφές Διεθνούς Συνεργασίας. Το Άτομο και Άλλοι Μη-Κρατικοί Δρώντες. Άσκηση Κυριαρχίας στον Χώρο: Δίκαιο Θάλασσας. Άσκηση Κυριαρχίας στον Χώρο: Δίκαιο Εναέριου Χώρου και Διαστήματος. Άσκηση Κυριαρχίας στον Χώρο και Ελληνική εξωτερική πολιτική. Οι σχολές του Ρεαλισμού και του Φιλελευθερισμού στο Διεθνές Δίκαιο και τις Διεθνείς Σχέσεις. Η Χρήση Ένοπλης Βίας στις Διεθνείς Σχέσεις. Η συμβολή του Ο.Η.Ε. στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο - Δίκαιο Ένοπλων Συρράξεων. Διεθνές Ποινικό Δίκαιο: Εγκλήματα Πολέμου, Ειρήνης και Κατά της Ανθρωπότητας.

Μάθημα: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

Το μάθημα αυτό μελετά κυρίως τις εξής θεματικές: Στρατηγικές Διαχείρισης Κρίσεων (Crisis Management Strategies) Ορισμοί. Επιθετικές και Αμυντικές Στρατηγικές. Τεχνικές Χειρισμού Κρίσεων. Βασικά στοιχεία διαπραγμάτευσης. «Ασφαλής» απόφαση στο χειρισμό κρίσης. Ρόλος Ηγεσίας. Αποτροπή. Ορισμός Αποτροπής. Άμεση και Έμμεση Αποτροπή. 2 ιστορικές περιπτώσιολογικές αναλύσεις αποτυχημένης και επιτυχημένης αποτροπής: έναρξη Β' Π.Π. (1939) και Ιράκ (1961). 2 τρέχουσες περιπτώσιολογικές αναλύσεις (Ουκρανία - Ταϊβάν). Η αποτροπή στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις. Η Φύση της Σύγκρουσης και η Νομική Έννοια της Διαφοράς. Τρόποι και Μηχανισμοί Επίλυσης Διακρατικών Διαφορών. Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Διπλωματίας. Διπλωματικό και Προξενικό Δίκαιο και Διπλωματικές και Προξενικές Σχέσεις. Ο Ο.Η.Ε. και η Διπλωματική Επίλυση των Διεθνών Διαφορών. Ο ρόλος του Οργανισμού Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη. Δικαιοδοτικοί Μηχανισμοί Επίλυσης Διακρατικών Διαφορών - Η Ελλάδα στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Ειρηνική επίλυση διαφορών με έμφαση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό (I). Ειρηνική επίλυση διαφορών με έμφαση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό (II). Επίλυση διαφορών μεταξύ κρατών και ιδιωτών - το ΕΔΔΑ και ο ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης στην προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Μάθημα: MANAGEMENT

Στο μάθημα αυτό διδάσκονται κυρίως οι εξής θεματικές: Το περιβάλλον των οργανισμών. Προκλήσεις και χαρακτηριστικά του σύγχρονου οργανωσιακού περιβάλλοντος. Προγραμματισμός. Οργάνωση. Διεύθυνση. Στελέχωση. Εκπαίδευση και ανάπτυξη. Αξιολόγηση της απόδοσης. Υποκίνηση και ανταμοιβές. Εργασιακές σχέσεις και ψυχική υγεία. Έλεγχος και λήψη αποφάσεων.

Μάθημα: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού περιλαμβάνονται οι ακόλουθες θεματικές: Η ιστορία των Ευρωπαϊκών θεσμών πριν τον Β' Π.Π. και η γένεση της σύγχρονης Ευρώπης. Η πορεία διεύρυνσης και ολοκλήρωσης της Ε.Ε. Θεσμικά στοιχεία της Ε.Ε. και δικαστική προστασία. Η Ε.Ε. ως ένωση αγορών (ενιαία αγορά). Η Ε.Ε. ως ένωση οικονομιών (οικονομική και νομισματική ένωση). Η Ε.Ε. ως ένωση κρατών (πολιτική ένωση - ομοσπονδιοποίηση). Η Ευρώπη στον κόσμο 8. Η κοινή εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. Η κοινή αμυντική πολιτική της Ε.Ε. - European Defence Union. Σχέσεις της Ε.Ε. με άλλους διεθνείς οργανισμούς ασφάλειας. Ευρωστρατός: προϋποθέσεις ίδρυσης και χρηματοδότησης. Ευρωστρατός και εθνικά αμυντικά συστήματα. Ευρωστρατός και Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ****Μάθημα: ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Το μάθημα αυτό μελετά τις εξής ιδίως θεματικές: Η έννοια της βιωσιμότητας. Sustainable Development Goals (SDGs). Βιώσιμη Ανάπτυξη και Παγκόσμια Περιβαλλοντικά Προβλήματα. Κλιματική Αλλαγή, διπλωμα-

τία και διαπραγμάτευση. Η ηθική της κλιματικής αλλαγής και κλιματική δικαιοσύνη. Κλιματικές συγκρούσεις. Κλιματική ασφάλεια και μετανάστευση. Κλιματική ασφάλεια και διαχείριση καταστροφών. Κλιματική αλλαγή και ασφάλεια τροφίμων. Περιβαλλοντικός σχεδιασμός και εκτίμηση. Πολιτικές μετριασμού, προσαρμογής και ανθεκτικότητας. Επεξεργασία και διαχείριση περιβαλλοντικών δεδομένων: Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών. Βιώσιμη διαχείριση υδάτινων πόρων. Κλιματική αλλαγή και προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (ICT)

Μάθημα: ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας, Διεθνής Ειρήνη και Ασφάλεια. Συλλογή Πληροφοριών, υποκλοπές (OSINT και SIGINT) και ανάλυση δεδομένων. Εισαγωγή στον κυβερνοχώρο και την κυβερνοασφάλεια. Κυβερνοέγκλημα, Κυβερνοασφάλεια και Ψηφιακή Δικαιοσύνη/Εγκληματολογία. Ασφάλεια Στρατιωτικών Πληροφοριακών Συστημάτων. Αυτόνομα συστήματα, ρομπότ, εθνική ασφάλεια και προστασία κρίσιμων υποδομών. Εισαγωγή στις τεχνολογίες του διαστήματος. Εισαγωγή στο διεθνές δίκαιο του διαστήματος. Δορυφορικές επικοινωνίες και εθνική ασφάλεια. Διάστημα, προγράμματα και επιστημονικές εφαρμογές. Διάστημα: στρατιωτικές χρήσεις. Η πολιτική των μεγάλων δυνάμεων στο διάστημα: Ευρώπη, ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα. Συγγραφή ερευνητικών προτάσεων για το διάστημα.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (PROJECT MANAGEMENT)

Μάθημα: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού μελετώνται κυρίως: Η έννοια της Στρατηγικής. Αναλυτική - γενική διατύπωση στρατηγικής, Τυπική - Συμπεριφορική στρατηγική. Προορατική - εμπειρική στρατηγική, Προκαθορισμένη - προσαρμόσιμη στρατηγική. Ορολογία, αποτελεσματικότητα, προβλήματα στρατηγικού σχεδιασμού. Διεργασία Στρατηγικού Σχεδιασμού (εταιρικό, επιχειρηματικό, λειτουργικό επίπεδο). Μοντέλο διεργασίας ανάπτυξης στρατηγικού σχεδιασμού. Επιχειρηματική στρατηγική: Στρατηγική Επιχειρηματική Μονάδα, Συστατικά στοιχεία στον καθορισμό της επιχειρηματικής στρατηγικής. Επιχειρηματική στρατηγική: Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας, Μέθοδος Κρίσιμων Δεικτών Επίδοσης. Υλοποίηση στρατηγικού σχεδιασμού. Ανάλυση των όρων της αβεβαιότητας, του κινδύνου και της επικινδυνότητας. Διεργασίες και πρότυπα τεκμηρίωσης της διαχείρισης της επικινδυνότητας. Τεχνικές και παραδείγματα εφαρμογής των διεργασιών της αναγνώρισης, της ποιοτικής και της ποσοτικής ανάλυσης της επικινδυνότητας. Τεχνικές προσομοίωσης. Τεχνικές ανάλυσης ευαισθησίας.

Γ. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στο τέλος του Β' εξαμήνου, ο σπουδαστής υποχρεούται να προτείνει θέμα επί του οποίου θα εκπονήσει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία του.

Η Ε.Π.Σ. ορίζει επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος θα πρέπει να είναι διδάσκων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η αποδοχή της προτάσεως για έρευνα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, τη συμβολή σε αναμενόμενα οφέλη για τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και την Ελλάδα γενικότερα, καθώς και τα στοιχεία πρωτοτυπίας στην προσέγγιση. Η γλώσσα συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι η ελληνική. Ωστόσο, μετά από αίτημα του σπουδαστή και με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος μέλους Δ.Ε.Π., η Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνει την εκπόνηση της διπλωματικής στην αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα.

Ο επιβλέπων καθηγητής έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του σπουδαστή.

Η έκταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ανέρχεται από δεκαοκτώ (18) έως είκοσι πέντε (25) χιλιάδες λέξεις.

Μετά την ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του, ο σπουδαστής την αναρτά σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κοινού Π.Μ.Σ., αφού την υποβάλει σε έλεγχο λογοκλοπής μέσω λογισμικού που διαθέτει το Τμήμα Νομικής του Α.Π.Θ. Η διπλωματική εργασία αξιολογείται από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία ορίζεται από την Ε.Π.Σ. Η αξιολόγηση της εργασίας δύναται να περιλαμβάνει και προφορική υποστήριξή της ενώπιον της Επιτροπής, εάν αυτή το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 10

Τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Κ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Κ.Π.Μ.Σ.

Η διδακτική δραστηριότητα περιλαμβάνει τον καθορισμό του περιεχομένου του μαθήματος στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, βιβλιογραφία, σημειώσεις και τρόπο αξιολόγησης.

Το Κ.Π.Μ.Σ. χρησιμοποιεί μικτό σύστημα εκπαίδευσης. Η διδασκαλία των μαθημάτων κορμού διεξάγεται εκατό τοις εκατό (100%) διά ζώσης, ενώ η διδασκαλία των μαθημάτων ειδίκευσης διεξάγεται σε ποσοστό

είκοσι τοις εκατό (20%) διά ζώσης και ογδόντα τοις εκατό (80%) εξ αποστάσεως. Οι εξετάσεις διεξάγονται κατά κανόνα με φυσική παρουσία.

Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Το όριο των δικαιολογημένων απουσιών ανέρχεται στις εννέα (9) ώρες ανά μάθημα.

Άρθρο 11

Έλεγχος γνώσεων

Η αξιολόγηση των σπουδαστών διενεργείται αποκλειστικά από το διδάσκον προσωπικό του Κοινού Π.Μ.Σ. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω. Η διεξαγωγή των γραπτών εξετάσεων (κατά τη διάρκεια ή στο τέλος του εξαμήνου) πραγματοποιείται σε συνεννόηση με την Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. ως προς το χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής τους.

Η αξιολόγηση μπορεί να διενεργείται ιδίως με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, που πραγματοποιούνται διά ζώσης, ή με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, που διενεργούνται με αξιόπιστες μεθόδους εξ αποστάσεως, καθώς και με εναλλακτικές μεθόδους, όπως η υποβολή εργασιών, η διεξαγωγή πρακτικής δοκιμασίας κ.α. Το ψηφιακό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί για να υποστηρίξει τις μεθόδους αξιολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει ενδεικτικά: τη δημιουργία εργασιών προς ανάθεση, καθώς και βάσεων ερωτήσεων τόσο μέσα από το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων του Α.Π.Θ. όσο και μέσα από άλλη πλατφόρμα του Τμήματος. Η ηλεκτρονική διαχείριση, η υποβολή και η βαθμολόγηση όλων των εργασιών (πρακτικές ή/και ανάπτυξη) κάθε μεταπτυχιακού μαθήματος διενεργούνται μέσα από το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων του Α.Π.Θ. Η τελική βαθμολόγηση του κάθε μαθήματος του Κ.Π.Μ.Σ. αναρτάται στην υπηρεσία ηλεκτρονικής γραμματείας του Α.Π.Θ. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των σπουδαστών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την ισότητα, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

Η εκπαιδευτική αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης των σπουδαστών μπορεί να διενεργείται και με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εξέτασης. Γενικότερα, οι τεχνικές ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών είναι οι εξής: (α) Γραπτή εξέταση με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: ερωτήσεις ανοικτού τύπου (δηλαδή ανάπτυξης) ή κλειστού τύπου (δηλαδή πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, σωστού/λάθους, κ.λπ.), περιορισμένος χρόνος, δημιουργία και διανομή διαφορετικών διαγωνισμάτων από δεξαμενή ερωτήσεων, ανακάτεμα ερωτήσεων σε κάθε διαγώνισμα, ανακάτεμα απαντήσεων σε ερωτήσεις κλειστού τύπου, αυτόματη βαθμολόγηση για τις ερωτήσεις κλειστού τύπου. (β) Προφορική εξέταση με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: χρήση τηλεδιάσκεψης, ατομική, περιορισμένος χρόνος (λεπτών). (γ) Κατάθεση εργασίας με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: αφορά στην ανακοίνωση, παράδοση και αξιολόγηση εργασιών. Αξιοποιείται κυρίως για την αξιολόγηση δεξιοτήτων, παραδοτέων και ασκήσεων που σχετίζονται με το εκάστοτε μάθημα, χωρίς εποπτεία, όπου απαιτείται εκτεταμένος χρόνος (ημέρες). Τυχόν εξετάσεις με τη χρήση εξ αποστάσεως μεθόδων θα πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση μέσων και τρόπων που εξασφαλίζουν το αδιάβλητο της εξεταστικής διαδικασίας πάντα με σεβασμό στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των εξεταζόμενων.

Οι μέθοδοι ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών ενδεικτικά μπορεί να είναι οι εξής: (α) Περιοδικές (π.χ. εβδομαδιαίες) εργασίες με θέματα που αναρτώνται στην υπηρεσία ηλεκτρονικών μαθημάτων e-learning. auth. Οι σπουδαστές θα πρέπει αρχικά να μελετήσουν το εβδομαδιαίο πληροφοριακό υλικό και στη συνέχεια να απαντήσουν στις ερωτήσεις ή να λύσουν τις ασκήσεις και μετά να ανεβάσουν τις απαντήσεις πάλι στη συγκεκριμένη ενότητα του μεταπτυχιακού μαθήματος. Η πλατφόρμα παρέχει τη δυνατότητα της ηλεκτρονικής βαθμολογίας και της άμεσης ενημέρωσης των σπουδαστών και διαθέτει λογισμικό ανίχνευσης ομοιοτήτων ακαδημαϊκών εργασιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται το πρωτότυπο του περιεχομένου της κάθε μεταπτυχιακής εργασίας. (β) Εξέταση εξ αποστάσεως με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και ερωτήσεις σύντομης ή και εκτεταμένης απάντησης συνδυαστικά με τηλεδιάσκεψη (ανοικτές κάμερες και μικρόφωνα επικοινωνίας). Επίσης, ο διδάσκων του κάθε μαθήματος έχει τη δυνατότητα να καλεί τους σπουδαστές που εξετάστηκαν ηλεκτρονικά και σε προφορική εξέταση προκειμένου να διαπιστωθεί το επίπεδο κατανόησης του υλικού του μαθήματος. Η εξέταση του μαθήματος γίνεται με ερωτήσεις μέσω της πλατφόρμας e-learning (<https://elearning.auth.gr/>) που διαχειρίζεται το Τμήμα Νομικής, όπου μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εξέτασης, οι σπουδαστές απαντούν στον ίδιο αριθμό ερωτήσεων οι οποίες όμως προέρχονται από μια βάση ερωτήσεων με τυχαία επιλογή όπου λόγω αυτής της τυχαίας επιλογής, οι εξεταζόμενοι απαντούν διαφορετικές μεταξύ τους ερωτήσεις και προχωρούν κάθε φορά στην αμέσως επόμενη ερώτηση.

Το αδιάβλητο των εξετάσεων εξ αποστάσεως διασφαλίζεται όταν οι ερωτήσεις επιλέγονται τυχαία σε κάθε εξεταζόμενο, είναι διαφορετικές για κάθε εξεταζόμενο και παρουσιάζονται πάντα με διαφορετική σειρά και γι' αυτό οι εξεταζόμενοι προχωρούν μόνο μπροστά τις ερωτήσεις και μετά την τελευταία ερώτηση υποβάλλουν και αποδέχονται χωρίς να μπορούν να δουν συνολικά τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις τους.

Οι σπουδαστές, καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης, επιτηρούνται από επιτηρητή. Πριν την έναρξη της εξέτασης, γίνεται ηλεκτρονικός έλεγχος ταυτοπροσωπίας. Ένας επιτηρητής κατά το μέγιστο επιτηρεί είκοσι πέντε (25) εξεταζόμενους. Στη διάρκεια της εξέτασης του μαθήματος, ο διδάσκων παρευρίσκεται για την επίλυση αποριών ή/και τεχνικών θεμάτων. Πρόκειται για μια σύγχρονη διαδικασία εξέτασης όπου διασφαλίζεται η εγκυρότητα της εξεταστικής διαδικασίας και παράλληλα προστατεύονται τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων.

Όταν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία από πλευράς αξιολογητή για την εξ αποστάσεως αξιολόγηση ή την αξιολόγηση με ψηφιακό τρόπο στις εγκαταστάσεις του Τμήματος ή της Α.Δ.Σ.ΠΟ., ο αξιολογητής δύναται να καλέσει τον αξιολογούμενο σε προφορική εξέταση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Στην περίπτωση αυτή, η προφορική αξιολόγηση υπερισχύει της εξ αποστάσεως. Για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες αλλά και αναπηρία, που δεν μπορούν να εξεταστούν με τη συμβατική διαδικασία, δύναται να εξετάζονται προφορικά μέσω της πλατφόρμας. Οι παραπάνω προτεινόμενοι τρόποι διασφαλίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, προάγουν την αξιοκρατία και συμβάλλουν στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το πρόγραμμα των εξετάσεων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Κ.Π.Μ.Σ.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδαστών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49), Καλώς (6 έως 6,49). Προκειμένου να θεωρηθεί επιτυχής η ολοκλήρωση ενός μαθήματος, θα πρέπει τόσο ο εν λόγω μέσος όρος όσο και ο βαθμός εξετάσεως εκάστου μαθήματος να είναι τουλάχιστον έξι (6).

Οι φοιτητές που θεωρούν ότι αδικήθηκαν στη βαθμολόγησή τους σε ένα (1) μάθημα έπειτα από δύο (2) συνεχείς αποτυχίες, έχουν το δικαίωμα να απευθύνονται σε Τριμελή Επιτροπή, η οποία θα ορίζεται από την Ε.Π.Σ., ειδικά για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Η Τριμελής Επιτροπή θα εξετάζει το θέμα και θα εισηγείται στην Ε.Π.Σ., η οποία θα εκδίδει την τελική απόφαση, που μπορεί να είναι είτε η αποβολή τους από το Κοινό Π.Μ.Σ. ή η επανεξέτασή τους. Στην Τριμελή Επιτροπή δεν μπορεί να συμμετέχει και ο διδάσκων καθηγητής, ο οποίος βαθμολόγησε το μάθημα.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Κ.Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. Συγκεκριμένα:

$$\text{Βαθμός Δ.Μ.Σ.} = \frac{(\text{άθροισμα βαθμών 6 μαθημάτων} \times 5) + (\text{άθροισμα βαθμών 4 μαθημάτων} \times 7,5) + (\text{βαθμός Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας} \times 30)}{90}$$

Άρθρο 12

Όργανα Διοίκησης του Κ.Π.Μ.Σ.

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση και λειτουργία του Κ.Π.Μ.Σ. είναι:

Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία ασκεί αρμοδιότητες όπως αυτές ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη, ως Πρόεδρο, που είναι αρμόδιος για τα ακαδημαϊκά θέματα και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή και ένα μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή του Κ.Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη που ορίζονται μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που μετέχουν στην Ε.Π.Σ., που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Κ.Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Ε.Π.Σ.

Ο Διευθυντής του Κ.Π.Μ.Σ., ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που μετέχουν στην Ε.Π.Σ. κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Ε.Π.Σ. με διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Άρθρο 13

Διδάσκοντες - Διδάσκουσες

Το διδακτικό έργο του Κ.Π.Μ.Σ. ανατίθεται από την Ε.Π.Σ. κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Κ.Π.Μ.Σ. Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Κ.Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

(α) Μέλη Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (β) Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ., κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. (γ) Εντεταλμένοι διδάσκοντες της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (δ) Ομότιμα και Αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (ε) Με αιτιολογημένη απόφαση της Ε.Π.Σ., μπορεί να ανατεθεί διδακτικό έργο σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή να προσκληθούν μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών ή ομοταγών κέντρων της αλλοδαπής, καθώς και του Γαλλικού Institut des Hautes Etudes de Defense Nationale ή όσους αυτό υποδεικνύει. (στ) Επιπλέον, η Ε.Π.Σ., με απόφασή της, μπορεί να προσκαλέσει, ως επισκέπτες καθηγητές, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή με σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Κ.Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Κ.Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση της βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 14

Πόροι Προγράμματος - Οικονομική Διαχείριση

Οι πόροι του Κ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ίδιους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων,
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Το ελάχιστο κόστος λειτουργίας του Κοινού Π.Μ.Σ. ετησίως για τριάντα έξι (36) σπουδαστές (ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων, κάτω από τον οποίο το Κ.Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει) υπολογίζεται στις εβδομήντα δύο χιλιάδες ευρώ (72.000,00€), καλύπτει το σύνολο των εξόδων που κατ' ελάχιστον απαιτούνται για την υλοποίηση του Κοινού Π.Μ.Σ. [παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Φ.300/108/216814/Σ.4027/13-6-2019 (Β' 2523) κοινής υπουργικής απόφασης] και καταβάλλεται από το Γ.Ε.Θ.Α. κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 7 του Κανονισμού Λειτουργίας.

Η διαχείριση των πόρων του Κ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

Άρθρο 15

Αξιολόγηση - Περιοδική Αξιολόγηση Κ.Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου κ.λπ.

Το Κ.Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του

από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης λειτουργίας του, καθώς και λοιπά σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν κατά το στάδιο της αξιολόγησης κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 16

Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Ε.Π.Σ. για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Ε.Π.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Κ.Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στην Ε.Π.Σ. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 17

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται οι συνεργαζόμενοι φορείς, το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Κ.Π.Μ.Σ., η ειδίκευση, τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος, το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων.

Οι αποφοιτήσαντες μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να λαμβάνουν, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή τους ως διπλωματούχων, πιστοποιητικό για την επιτυχή περάτωση του κύκλου σπουδών του Κ.Π.Μ.Σ.

Η τελετή ορκωμοσίας διεξάγεται στις εγκαταστάσεις της Α.Δ.Ι.Σ.Π.Ο. ή του Α.Π.Θ., παρουσία στρατιωτικών και ακαδημαϊκών αρχών. Οι σπουδαστές Αξιωματικοί θα φέρουν την καθοριζόμενη από τον Κανονισμό των Ε.Δ. στολή. Κατά την τελετή ορκωμοσίας, οι σπουδαστές αναγιγνώνσκουν την ορισθείσα από την Ε.Π.Σ. καθολόγηση και τους επιδίδεται βεβαίωση περάτωσης σπουδών.

Άρθρο 18

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν προβλέπονται με την παρούσα πράξη ρυθμίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία.

Β. Την έγκριση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, του κανονισμού λειτουργίας του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την Ανώτατη Διακλαδική Σχολή πολέμου (Α.Δ.Ι.Σ.Π.Ο.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όπως ισχύουν, ως εξής:

ΜΕΡΟΣ Α'

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

1. Ο παρών Κανονισμός του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές» μεταξύ του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκης και της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.) εξειδικεύει τη διάρθρωση και οργάνωση του εν λόγω Κ.Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο των διατάξεων του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και της υπό στοιχείο Φ.300/108/216814/Σ.4027/13-6-2019 κοινής υπουργικής απόφασης «Ακαδημαϊκή συνεργασία της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου, της Σχολής Εθνικής Άμυνας και των Σχολών Ανώτατης Τεχνικής Εκπαίδευσης του Στρατού Ξηράς με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 2523), στο μέτρο που εξακολουθεί να ισχύει.

2. Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) και η Ανώτατη Διακλαδική Σχολή Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.) συνδιοργανώνουν και λειτουργούν ένα Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Π.Μ.Σ.) στις «Στρατηγικές Σπουδές», βάσει των Κεφαλαίων Ζ' (άρθρο 63 επ.) και Θ' (άρθρο 79 επ.) του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), όπως ισχύουν.

3. Σύμφωνα με την παρ. 1.β. του άρθρου 63 του ν. 4957/2022 ο δεύτερος κύκλος σπουδών αφορά στην οργάνωση (Κοινών) Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Π.Μ.Σ.) με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων (ECTS) και ελάχιστη διάρκεια δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων, η επιτυχής ολοκλήρωση των οποίων οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020. Κάθε υποψήφιος, που επιλέγει να φοιτήσει στο Κ.Π.Μ.Σ., θα πρέπει να λαμβάνει εγκαίρως γνώση του παρόντος Κανονισμού και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Κ.Π.Μ.Σ. Ο παρών Κανονισμός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Κ.Π.Μ.Σ.

4. Το Κ.Π.Μ.Σ. αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και την ανάπτυξη της έρευνας στο γνωστικό πεδίο των «Στρατηγικών Σπουδών», με στόχο την κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου που θα συμβάλουν αποτελεσματικά στην προάσπιση των εθνικών συμφερόντων, την άμυνα της χώρας και την εξυπηρέτηση των εθνικών συμφερόντων στο πλαίσιο του ισχύοντος Συντάγματος και των διεθνών και ενωσιακών υποχρεώσεων της Ελλάδος.

5. Το Κ.Π.Μ.Σ. εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, της Νομικής Σχολής και του Τμήματος Νομικής, διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί αφενός μεν στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας και αφετέρου, στην κάλυψη της διαρκώς αυξανόμενης ανάγκης και ζήτησης για κατάλληλα καταρτισμένους και με υψηλού επιπέδου εξειδίκευση επαγγελματίες-επιστήμονες-ερευνητές στις Στρατηγικές Σπουδές, οι οποίοι να έχουν αναπτύξει συνθετικές και αναλυτικές ικανότητες αναφορικά με τα διδασκόμενα αντικείμενα και δη στις τρεις ειδικεύσεις του Κ.Π.Μ.Σ., ήτοι την Ενέργεια και Βιώσιμη Ανάπτυξη, τις Επικοινωνίες και Νέες Τεχνολογίες (ICT) και τη Διοίκηση Έργου (Project Management).

Άρθρο 2

Σκοπός του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κ.Π.Μ.Σ.)

1. Αντικείμενο του Κοινού Π.Μ.Σ. αποτελεί η παροχή εξειδικευμένων και υψηλού επιπέδου γνώσεων στον ευρύτερο τομέα των Στρατηγικών Σπουδών. Το γνωστικό πεδίο του Προγράμματος προσδιορίζεται ρητώς ως οι Στρατηγικές Σπουδές, πεδίο διεπιστημονικό και σύνθετο, το οποίο ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ακαδημαϊκές και επαγγελματικές απαιτήσεις, καθώς και στις ιδιαίτερες ανάγκες μετεκπαίδευσης των στελεχών της Ανώτατης Διακλαδικής Σχολής Πολέμου (Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.).

2. Σκοπός του Προγράμματος αυτού είναι η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας στον χώρο των Στρατηγικών Σπουδών σε δύο (2) επίπεδα: Στο επίπεδο των γενικών γνώσεων, προστίθενται, πλάι στις γνώσεις του διεθνούς δικαίου, των διεθνών σχέσεων και της γεωπολιτικής, οι απαραίτητες γνώσεις στη Διεθνή Οικονομία και την Ευρωπαϊκή Άμυνα, καθώς και στην Ενέργεια και τις Νέες Τεχνολογίες (ICT). Στο επίπεδο των ειδικών διοικητικών γνώσεων και δεξιοτήτων, που θα πρέπει να αποκτήσουν οι αξιωματικοί που θα κληθούν να καταλάβουν υψηλές θέσεις ευθύνης στο στράτευμα στη συνέχεια της σταδιοδρομίας τους, προσφέρονται μαθήματα στρατηγικής, ηγεσίας, management, διαχείρισης κρίσεων, επίλυσης διαφορών, διαπραγματεύσεων και διοίκησης έργου (project management).

3. Το Κοινό Π.Μ.Σ. στοχεύει στη δημιουργία υψηλού βαθμού ακαδημαϊκής εξειδίκευσης αποφοίτων της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., ικανών:

α. Να προωθήσουν την αναβάθμιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των καθηκόντων που ασκούν, καθώς και της συνολικής λειτουργίας της άμυνας και της διοίκησής της και

β. να συμβάλουν στη βελτίωση της οργάνωσης, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων στους τομείς του στρατηγικού σχεδιασμού και της σχεδίασης διακλαδικής στρατηγικής, της χάραξης Εθνικής Στρατηγικής και πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας και Άμυνας, της διακυβέρνη-

σης και επικοινωνίας, της επιχειρησιακής σχεδίασης, της ηγεσίας, της διοίκησης έργου (Project Management), της διαχείρισης κρίσεων και της επίλυσης διαφορών.

4. Κατευθυντήριες αρχές του Κοινού Π.Μ.Σ. αποτελούν αφενός μεν η εξασφάλιση στους σπουδαστές της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διακλαδικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών τέτοιων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του καινοτομικού πνεύματος, αφετέρου δε η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για μια υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα στο πλαίσιο των Ενόπλων Δυνάμεων.

5. Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του Κοινού Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος, της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, καθώς και η προώθηση συνεργασιών με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Κοινό Π.Μ.Σ. «Στρατηγικές Σπουδές (Strategic Studies)» έχει τις εξής ειδικεύσεις:

Α) Ενέργεια και Βιώσιμη Ανάπτυξη (Energy and Sustainable Development).

Β) Επικοινωνίες και Νέες Τεχνολογίες (Communication and ICT).

Γ) Διοίκηση Έργου (Project Management).

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκληρώνουν τον κύκλο σπουδών αυτών των ειδικεύσεων, το Κ.Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο:

Α. «Στρατηγικές Σπουδές. Ειδίκευση στην Ενέργεια και Βιώσιμη Ανάπτυξη».

Β. «Στρατηγικές Σπουδές. Ειδίκευση στις Επικοινωνίες και Νέες Τεχνολογίες».

Γ. «Στρατηγικές Σπουδές. Ειδίκευση στη Διοίκηση Έργου».

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Κοινού Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α' 254).

Άρθρο 4

Όργανα του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Κ.Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 και το άρθρο 59 του ν. 5094/2024 (Α' 39) είναι:

α) Η Σύγκλητος του Ιδρύματος για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Κοινού Π.Μ.Σ., που ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Κοινό Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

β) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, που αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Ε.Ι., ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Ε.Ι. και τον Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρο και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 4957/2022.

γ) Η επταμελής Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ. του άρθρου 81, παρ. 3 του ν. 4957/2022, όπως ισχύει) για την οργάνωση και λειτουργία του Κοινού Π.Μ.Σ. με διετή θητεία, η οποία ορίζεται από τη Σύγκλητο κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής. Στην Ε.Π.Σ. του Κοινού Π.Μ.Σ. συμμετέχουν έξι (6) μέλη μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που διδάσκουν στο εν λόγω Κ.Π.Μ.Σ., ακόμη κι αν δεν προέρχονται από το Τμήμα Νομικής Α.Π.Θ., και ένα (1) μέλος που ορίζεται από την Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

Η Ε.Π.Σ. ασκεί τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος, ήτοι:

i) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Κ.Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Κ.Π.Μ.Σ.,

ii) ορίζει τον Διευθυντή και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Κ.Π.Μ.Σ. της Σχολής,

iii) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Κ.Π.Μ.Σ.,

iv) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Κ.Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε διδάκτορες, υποψήφιους διδάκτορες ή μεταδιδακτορικούς ερευνητές της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Κ.Π.Μ.Σ.,

v) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

vi) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

- vii) εγκρίνει τον απολογισμό του Κ.Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),
- viii) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

δ) Η πενταμελής Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Κοινού Π.Μ.Σ. που ορίζεται με απόφαση της Ε.Π.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 81, παρ. 3 του ν. 4957/2022, όπως ισχύει, με διετή θητεία και απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Κ.Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη που ορίζονται μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. που μετέχουν στην Ε.Π.Σ. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Κ.Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Κ.Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

i) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Κ.Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/2022,

ii) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς την Ε.Π.Σ.,

iii) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Κ.Π.Μ.Σ., και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Κ.Π.Μ.Σ.,

iv) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Κ.Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών,

v) εισηγείται προς την Ε.Π.Σ. την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

vi) εισηγείται προς την Ε.Π.Σ. την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Κ.Π.Μ.Σ.,

vii) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς την Ε.Π.Σ.,

viii) εισηγείται προς την Ε.Π.Σ. την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

ε) Ο Διευθυντής του Κοινού Π.Μ.Σ. και ο αναπληρωτής του, που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81 του ν. 4957/2022 και έχουν διετή θητεία με απεριόριστη δυνατότητα ανανέωσης. Ο Διευθυντής προέρχεται από το Τμήμα Νομικής, είναι μέλος της Ε.Π.Σ. και της Σ.Ε. και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

i) προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Ε.Π.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις τους,

ii) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Κ.Π.Μ.Σ. προς την Ε.Π.Σ.,

iii) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Κ.Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Κ.Π.Μ.Σ.,

iv) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

v) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Κ.Π.Μ.Σ. και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Κ.Π.Μ.Σ.,

vi) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Κ.Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Κ.Π.Μ.Σ. και τα μέλη της Ε.Π.Σ. και της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 5

Υποψήφιοι για φοίτηση στο Κ.Π.Μ.Σ.

Το Κοινό Π.Μ.Σ. λειτουργεί αποκλειστικά επ' ωφελεία των Αξιωματικών σπουδαστών της Α.Δι.Σ.ΠΟ. Συγκεκριμένα, στο Κοινό Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί Αξιωματικοί σπουδαστές της εκάστοτε εκπαιδευτικής σειράς της Α.Δι.Σ.ΠΟ., καθώς και απόφοιτοι της Α.Δι.Σ.ΠΟ. εφόσον δεν έχουν παρέλθει δύο (2) έτη από την ημερομηνία αποφοίτησής τους από την Α.Δι.Σ.ΠΟ.

Άρθρο 6

Αριθμός, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

1. Το σύνολο των Αξιωματικών σπουδαστών της εκάστοτε εκπαιδευτικής σειράς της Α.Δι.Σ.ΠΟ. δύναται να υποβάλουν αίτηση για να συμμετάσχουν στο Κοινό Π.Μ.Σ. με σκοπό την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι εξετάσεις εισαγωγής στην Α.Δι.Σ.ΠΟ. επέχουν θέση εξετάσεων εισαγωγής στο Κοινό Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων στην Α.Δι.Σ.ΠΟ., όπως αυτές διενεργούνται κάθε φορά επί των ακαδημαϊκών θεμάτων που θέτει για το σκοπό αυτό η Α.Δι.Σ.ΠΟ., είναι δεσμευτικά για την

εισαγωγή των σπουδαστών της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. στο Κοινό Π.Μ.Σ., επειδή η εξεταστέα ύλη των ακαδημαϊκών μαθημάτων, στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι για να εισαχθούν στην Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., είναι συναφής με αυτή των μαθημάτων κορμού του Κοινού Π.Μ.Σ., τα οποία και αποτελούν μαθήματα γνωστικών τομέων της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

2. Απόφοιτοι της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. μπορούν επίσης να υποβάλουν αίτηση για να συμμετάσχουν στο Κοινό Π.Μ.Σ., εφόσον δεν έχουν παρέλθει δύο (2) έτη από την ημερομηνία αποφοίτησής τους από την Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

3. Ο μέγιστος αριθμός σπουδαστών της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. που μπορούν να εισάγονται κατ'έτος στο Κοινό Π.Μ.Σ. ορίζεται στους διακόσιους εβδομήντα (270), οι οποίοι κατανέμονται σε ενενήντα (90) κατά μέσο όρο ανά ειδικευση. Ο ελάχιστος αριθμός εισακτέων ορίζεται στους τριάντα έξι (36), ήτοι στους δώδεκα (12) ανά ειδικευση.

4. Τρεις (3) μήνες πριν την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους του Κοινού Π.Μ.Σ. εκδίδεται προκήρυξη από την Ε.Π.Σ., η οποία αναρτάται τόσο στην ιστοσελίδα της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. όσο και της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., στην οποία μεταξύ άλλων καθορίζονται η διαδικασία και οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων.

Άρθρο 7

Διάρκεια, Όροι και Τέλη Φοίτησης

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, εκ των οποίων το τελευταίο εξάμηνο θα διατίθεται για την εκπόνηση και τη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

2. Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Δεν παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, αναστολής και επανέναρξης των σπουδών. Κατ'εξαίρεση, ο διατιθέμενος χρόνος για την ολοκλήρωση της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δύναται να παραταθεί έως δύο (2) εξάμηνα, κατόπιν έγκρισης από την Ε.Π.Σ.

3. Οι σπουδαστές έχουν υποχρέωση:

α. Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς το σύνολο των μαθημάτων του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.

β. Να υποβάλλουν έγκαιρα τις εργασίες που τους ανατίθενται.

γ. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Κοινού Π.Μ.Σ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

δ. Να υποβάλλουν στη Γραμματεία πριν από την αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής τους Εργασίας υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

ε. Να αποδέχονται αλόγιστα και να προσαρμόζονται άμεσα σε κάθε νέα μέθοδο ελέγχου αυθεντικότητας των εργασιών, καθώς και εξακρίβωσης της παρακολούθησης των μαθημάτων και δραστηριοτήτων του Κ.Π.Μ.Σ., τις οποίες θα αποφασίσουν να εφαρμόσουν τα όργανα του Κ.Π.Μ.Σ.

στ. Να υποβάλλουν κάθε φορά εγκαίρως τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης του Κοινού Π.Μ.Σ., καθώς και κάθε άλλο ερωτηματολόγιο που αφορά τη λειτουργία του Κοινού Π.Μ.Σ. τα οποία θα τους ζητούνται.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο αποκλεισμού του σπουδαστή από τις εξετάσεις ή και διαγραφής του από το πρόγραμμα επί σοβαρών παραβάσεων.

4. Οι σπουδαστές έχουν επίσης την υποχρέωση να καταβάλλουν τα αναλογούντα τέλη φοίτησης, τα οποία προσδιορίζονται κάθε φορά κατόπιν συμφωνίας με το Γ.Ε.ΕΘ.Α.

5. Για περιορισμένο αριθμό Αξιωματικών σπουδαστών που εγγράφονται στο Κοινό Π.Μ.Σ., το Γ.Ε.ΕΘ.Α. επιδοτεί τα τέλη φοίτησης, τα οποία καταβάλλει για λογαριασμό τους σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις απ'ευθείας στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Π.Θ. Το ποσό που για τον σκοπό αυτό καταβάλλει το Γ.Ε.ΕΘ.Α. ανέρχεται στις δύο χιλιάδες ευρώ (2.000,00€) ανά επιδοτούμενο σπουδαστή του Κοινού Π.Μ.Σ. Τα τέλη φοίτησης όλων των υπολοίπων κατηγοριών σπουδαστών του Κοινού Π.Μ.Σ. ανέρχονται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της ανωτέρω επιδότησης του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και καταβάλλονται από τους ίδιους σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Π.Θ.

6. Το Γ.Ε.ΕΘ.Α. προσδιορίζει κατ'έτος τον αριθμό των Αξιωματικών σπουδαστών της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., τα τέλη φοίτησης των οποίων επιδοτεί κατ'εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου. Οι δικαιούχοι της επιδότησης αυτής καθορίζονται βάσει της απόδοσής τους στις εισαγωγικές εξετάσεις της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ.

Άρθρο 8

Διδασκαλία Προγράμματος Σπουδών

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων, οι διαλέξεις, τα σεμινάρια, οι ασκήσεις και οι πάσης φύσεως εργασίες του Κοινού Π.Μ.Σ. ανατίθενται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και επιβλέπονται από το διδακτικό προσωπικό του Κοινού Π.Μ.Σ. Η διδακτική δραστηριότητα περιλαμβάνει τον καθορισμό του περιεχομένου του μαθήματος στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο και σύμφωνο με τις τρέχουσες εξελίξεις, λαμβάνοντας υπόψη διεθνή καθιερωμένα σύγχρονα συγγράμματα και άλλα επιστημονικά

δημοσιεύματα από τη διεθνή βιβλιογραφία. Επίσης, ο διδάσκων μεριμνά για τη συστηματική συσχέτιση του θεωρητικού μέρους της διδασκαλίας με υψηλού επιπέδου πρακτική εφαρμογή, χρησιμοποιώντας εργασίες, μελέτες και ανάλυση χαρακτηριστικών περιπτώσεων από την δράση των Ενόπλων Δυνάμεων κι αξιοποιώντας τη δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών εγνωσμένου κύρους, με επαγγελματική πείρα και ειδικές επιστημονικές γνώσεις. Στις περιπτώσεις ανάθεσης της διδασκαλίας σε δύο (2) διδάσκοντες, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να υπάρχει μεταξύ τους ενεργή συνεργασία, ούτως ώστε να φωτίζονται όλες οι προσεγγίσεις των εξεταζόμενων θεμάτων και να αναπτύσσεται ο διεπιστημονικός διάλογος προς όφελος των φοιτητών.

2. Η διδασκαλία των μαθημάτων του Κ.Π.Μ.Σ. υλοποιείται με μικτή εκπαιδευτική διαδικασία (blended learning), δηλαδή με συμβατική διά ζώσης διδασκαλία σε αίθουσα και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η φύση των μαθημάτων που προσφέρονται ευνοεί τη συγκεκριμένη διαδικασία, καθώς απουσιάζουν εργαστηριακά ή κλινικά μαθήματα, ενώ σύμφωνα με τις πανευρωπαϊκά ισχύουσες βέλτιστες πρακτικές, αντίστοιχα Κ.Π.Μ.Σ. προσφέρονται με την αυτή μορφή (blended learning).

3. Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα, σεμινάρια και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή άλλης φύσεως εξάσκηση των φοιτητών που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών με φυσική παρουσία. Τα γνωστικά αντικείμενα του Κ.Π.Μ.Σ. έχουν θεωρητικό χαρακτήρα και περιεχόμενο το οποίο είναι κατάλληλο για να οργανωθεί η διδασκαλία του με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς δεν απαιτεί τη φυσική εμπλοκή των μεταπτυχιακών σπουδαστών, δεν αποδυναμώνεται η εκπαιδευτική διαδικασία, και δεν αλλοιώνονται τα προβλεπόμενα και αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Από το πλαίσιο αυτό δεν εξαιρείται ούτε η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία η οποία έχει θεωρητικό χαρακτήρα και δεν απαιτεί τη φυσική παρουσία των μεταπτυχιακών σπουδαστών. Υπεύθυνο για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα τα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Α.Π.Θ.

4. Η διδασκαλία των μαθημάτων κορμού διεξάγεται εκατό τοις εκατό (100%) διά ζώσης, ενώ η διδασκαλία των μαθημάτων ειδίκευσης διεξάγεται σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) διά ζώσης και ογδόντα τοις εκατό (80%) εξ αποστάσεως. Οι εξετάσεις διεξάγονται κατά κανόνα με φυσική παρουσία.

5. Το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί στην εξ αποστάσεως διαδικασία εκπαίδευσης καλύπτει τις διδακτικές λειτουργίες και μπορεί να περιλαμβάνει: (α) Ψηφιακά (ηλεκτρονικά) αρχεία με παρουσιάσεις που θα αφορούν την κάθε διδακτική ενότητα του μαθήματος. (β) Ψηφιακά βιβλία τα οποία αφορούν ηλεκτρονικές εκδόσεις τυπωμένων βιβλίων που μπορούν να διαβαστούν σε συσκευές όπως tablet, laptop ή e-reader. (γ) Βιντεοσκοπημένα αρχεία εικόνων και ήχου στα οποία θα παρέχεται επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό. (δ) Ψηφιακές βάσεις δεδομένων οι οποίες περιέχουν υλικό από επιστημονικά περιοδικά και επιστημονικές εκδόσεις που παρέχονται ελεύθερα μέσα από τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Παράλληλα, θα χρησιμοποιηθούν όλες οι διαθέσιμες βάσεις ανάκτησης δεδομένων που καλύπτουν τα γνωστικά αντικείμενα του Κ.Π.Μ.Σ.

6. Πέραν των περιπτώσεων των παρ. 2 και 4 ανωτέρω, σε περιστάσεις όλως απρόβλεπτης ή εξαιρετικής ανάγκης ή σε περιστάσεις διατάραξης της ομαλής ακαδημαϊκής λειτουργίας, μπορούν, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, να προβλεφθούν αναπληρώσεις διδακτικών ωρών διά ζώσης με τα μέσα της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Άρθρου αλλά και της κείμενης νομοθεσίας.

7. Η εκπαιδευτική διαδικασία σε εξαιρετικά έκτακτες περιπτώσεις δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Κ.Π.Μ.Σ.

8. Η διδασκαλία των μαθημάτων μπορεί να γίνει στην ελληνική ή, εφόσον συντρέχει λόγος, και στην αγγλική γλώσσα χωρίς ταυτόχρονη διερμηνεία, με αιτιολογημένη απόφαση της Ε.Π.Σ. Περιστασιακά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε άλλη γλώσσα με την προϋπόθεση ότι θα προβλέπεται ταυτόχρονη διερμηνεία.

9. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, οι διδάσκοντες θα παραδίδουν αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων σε δεκατρείς (13) ενότητες, όσες και οι εβδομάδες εκπαίδευσης, βιβλιογραφία, σημειώσεις και τρόπο αξιολόγησης κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Σχολής. Οι εν λόγω ενότητες θα καλύπτουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες της Σχολής και δύναται να αναπροσαρμόζονται κατ' έτος αναλόγως των εξελίξεων στην επιστήμη των θεματικών ενότητων και των αναγκών των Ε.Δ.

10. Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Δεν παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, αναστολής και επανέναρξης των σπουδών. Το όριο των δικαιολογημένων απουσιών ανέρχεται στις εννέα (9) ώρες ανά μάθημα.

11. Οι διαλέξεις των διδασκόντων καθηγητών μπορούν να μαγνητοσκοποούνται και να αποθηκεύονται στο e-learning κάθε μαθήματος για ένα εκπαιδευτικό έτος.

12. Για να αποκτήσει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο σπουδαστής οφείλει: (α) Να παρακολουθήσει οκτώ (8) μαθήματα κορμού μετά των ασκήσεων και των σεμιναρίων τους και να εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά. (β) Να παρακολουθήσει δύο (2) επιπλέον μαθήματα ανά ειδίκευση με τις ασκήσεις και τα σεμινάρια τους και να εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά. (γ) Να εκπονήσει επιτυχώς μια Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. (δ) Να συμμετάσχει σε οποιαδήποτε άλλη ερευνητική, εκπαιδευτική ή επιστημονική δραστηριότητα του Κοινού Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9

Έλεγχος Γνώσεων

1. Η αξιολόγηση των σπουδαστών διενεργείται αποκλειστικά από το διδάσκον προσωπικό του Κοινού Π.Μ.Σ. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω. Η διεξαγωγή των γραπτών εξετάσεων (κατά τη διάρκεια ή στο τέλος του εξαμήνου) πραγματοποιείται σε συνεννόηση με την Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ. ως προς το χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής τους.

2. Η αξιολόγηση μπορεί να διενεργείται ιδίως με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, που πραγματοποιούνται διά ζώσης, ή με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, που διενεργούνται με αξιόπιστες μεθόδους εξ αποστάσεως, καθώς και με εναλλακτικές μεθόδους, όπως η υποβολή εργασιών, η διεξαγωγή πρακτικής δοκιμασίας κ.α. Το ψηφιακό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί για να υποστηρίξει τις μεθόδους αξιολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει ενδεικτικά: τη δημιουργία εργασιών προς ανάθεση, καθώς και βάσεων ερωτήσεων τόσο μέσα από το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων του Α.Π.Θ. όσο και μέσα από άλλη πλατφόρμα του Τμήματος. Η ηλεκτρονική διαχείριση, η υποβολή και η βαθμολόγηση όλων των εργασιών (πρακτικές ή/και ανάπτυξη) κάθε μεταπτυχιακού μαθήματος διενεργούνται μέσα από το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων του Α.Π.Θ. Η τελική βαθμολόγηση του κάθε μαθήματος του Κ.Π.Μ.Σ. αναρτάται στην υπηρεσία ηλεκτρονικής γραμματείας του Α.Π.Θ. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των σπουδαστών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την ισότητα, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

3. Η εκπαιδευτική αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης των σπουδαστών μπορεί να διενεργείται και με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εξέτασης. Γενικότερα, οι τεχνικές ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών είναι οι εξής: (α) Γραπτή εξέταση με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: ερωτήσεις ανοικτού τύπου (δηλαδή ανάπτυξης) ή κλειστού τύπου (δηλαδή πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, σωστού/λάθους, κ.λπ.), περιορισμένος χρόνος, δημιουργία και διανομή διαφορετικών διαγωνισμάτων από δεξαμενή ερωτήσεων, ανακάτεμα ερωτήσεων σε κάθε διαγώνισμα, ανακάτεμα απαντήσεων σε ερωτήσεις κλειστού τύπου, αυτόματη βαθμολόγηση για τις ερωτήσεις κλειστού τύπου. (β) Προφορική εξέταση με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: χρήση τηλεδιάσκεψης, ατομική, περιορισμένος χρόνος (λεπτών). (γ) Κατάθεση εργασίας με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: αφορά στην ανακοίνωση, παράδοση και αξιολόγηση εργασιών. Αξιοποιείται κυρίως για την αξιολόγηση δεξιοτήτων, παραδοτέων και ασκήσεων που σχετίζονται με το εκάστοτε μάθημα, χωρίς εποπτεία, όπου απαιτείται εκτεταμένος χρόνος (ημέρες). Τυχόν εξετάσεις με τη χρήση εξ αποστάσεως μεθόδων θα πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση μέσων και τρόπων που εξασφαλίζουν το αδιάβλητο της εξεταστικής διαδικασίας πάντα με σεβασμό στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των εξεταζόμενων. Οι μέθοδοι ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών ενδεικτικά μπορεί να είναι οι εξής: (α) Περιοδικές (π.χ. εβδομαδιαίες) εργασίες με θέματα που αναρτώνται στην υπηρεσία ηλεκτρονικών μαθημάτων elearning.auth. Οι σπουδαστές θα πρέπει αρχικά να μελετήσουν το εβδομαδιαίο πληροφοριακό υλικό και στη συνέχεια να απαντήσουν στις ερωτήσεις ή να λύσουν τις ασκήσεις και μετά να ανεβάσουν τις απαντήσεις πάλι στην συγκεκριμένη ενότητα του μεταπτυχιακού μαθήματος. Η πλατφόρμα παρέχει τη δυνατότητα της ηλεκτρονικής βαθμολογίας και της άμεσης ενημέρωσης των μεταπτυχιακών φοιτητών και διαθέτει λογισμικό ανίχνευσης ομοιοτήτων ακαδημαϊκών εργασιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται το πρωτότυπο του περιεχομένου της κάθε μεταπτυχιακής εργασίας. (β) Εξέταση εξ αποστάσεως με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και ερωτήσεις σύντομης ή και εκτεταμένης απάντησης συνδυαστικά με τηλεδιάσκεψη (ανοικτές κάμερες και μικρόφωνα επικοινωνίας). Επίσης, ο διδάσκων του κάθε μαθήματος έχει τη δυνατότητα να καλεί τους σπουδαστές που εξετάστηκαν ηλεκτρονικά και σε προφορική εξέταση προκειμένου να διαπιστωθεί το επίπεδο κατανόησης του υλικού του μαθήματος. Η εξέταση του μαθήματος γίνεται με ερωτήσεις μέσω της πλατφόρμας e-learning (<https://elearning.auth.gr/>) που διαχειρίζεται το Τμήμα Νομικής, όπου μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εξέτασης, οι σπουδαστές απαντούν στον ίδιο αριθμό ερωτήσεων οι οποίες όμως προέρχονται από μια βάση ερωτήσεων με τυχαία επιλογή όπου λόγω αυτής της τυχαίας επιλογής, οι εξεταζόμενοι απαντούν διαφορετικές μεταξύ τους ερωτήσεις και προχωρούν κάθε φορά στην αμέσως επόμενη ερώτηση.

4. Το αδιάβλητο των εξετάσεων εξ αποστάσεως διασφαλίζεται όταν οι ερωτήσεις επιλέγονται τυχαία σε κάθε εξεταζόμενο, είναι διαφορετικές για κάθε εξεταζόμενο και παρουσιάζονται πάντα με διαφορετική σειρά και

γι' αυτό οι εξεταζόμενοι προχωρούν μόνο μπροστά τις ερωτήσεις και μετά την τελευταία ερώτηση υποβάλλουν και αποδέχονται χωρίς να μπορούν να δουν συνολικά τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις τους.

5. Οι σπουδαστές, καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης, επιτηρούνται από επιτηρητή. Πριν την έναρξη της εξέτασης, γίνεται ηλεκτρονικός έλεγχος ταυτοπροσωπίας. Ένας επιτηρητής κατά το μέγιστο επιτηρεί είκοσι πέντε (25) εξεταζόμενους. Στη διάρκεια της εξέτασης του μαθήματος, ο διδάσκων παρευρίσκεται για την επίλυση αποριών ή/και τεχνικών θεμάτων. Πρόκειται για μια σύγχρονη διαδικασία εξέτασης όπου διασφαλίζεται η εγκυρότητα της εξεταστικής διαδικασίας και παράλληλα προστατεύονται τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων.

6. Όταν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία από πλευράς αξιολογητή για την εξ αποστάσεως αξιολόγηση ή την αξιολόγηση με ψηφιακό τρόπο στις εγκαταστάσεις του Τμήματος ή της Α.ΔΙ.Σ.ΠΟ., ο αξιολογητής δύναται να καλέσει τον αξιολογούμενο σε προφορική εξέταση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Στην περίπτωση αυτή, η προφορική αξιολόγηση υπερισχύει της εξ αποστάσεως. Για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες αλλά και αναπηρία, που δεν μπορούν να εξεταστούν με τη συμβατική διαδικασία, δύνανται να εξετάζονται προφορικά μέσω της πλατφόρμας. Οι παραπάνω προτεινόμενοι τρόποι διασφαλίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, προάγουν την αξιοκρατία και συμβάλλουν στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το πρόγραμμα των εξετάσεων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Κ.Π.Μ.Σ.

7. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδαστών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49), Καλώς (6 έως 6,49). Προκειμένου να θεωρηθεί επιτυχής η ολοκλήρωση ενός μαθήματος, θα πρέπει τόσο ο εν λόγω μέσος όρος όσο και ο βαθμός εξετάσεως εκάστου μαθήματος να είναι τουλάχιστον έξι (6).

8. Οι φοιτητές που θεωρούν ότι αδικήθηκαν στη βαθμολόγησή τους σε ένα (1) μάθημα έπειτα από δύο (2) συνεχείς αποτυχίες, έχουν το δικαίωμα να απευθύνονται σε Τριμελή Επιτροπή, η οποία θα ορίζεται από την Ε.Π.Σ., ειδικά για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Η Τριμελής Επιτροπή θα εξετάζει το θέμα και θα εισηγείται στην Ε.Π.Σ., η οποία θα εκδίδει την τελική απόφαση, που μπορεί να είναι είτε η αποβολή τους από το Κοινό Π.Μ.Σ. ή η επανεξέτασή τους. Στην Τριμελή Επιτροπή δεν μπορεί να συμμετέχει και ο διδάσκων καθηγητής, ο οποίος βαθμολόγησε το μάθημα.

9. Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Κ.Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. Συγκεκριμένα:

$$\text{Βαθμός Δ.Μ.Σ.} = \frac{(\text{άθροισμα βαθμών 6 μαθημάτων} \times 5) + (\text{άθροισμα βαθμών 4 μαθημάτων} \times 7,5) + (\text{βαθμός Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας} \times 30)}{90}$$

Άρθρο 10

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

1. Στο τέλος του Β' εξαμήνου, ο σπουδαστής υποχρεούται να προτείνει θέμα επί του οποίου θα εκπονήσει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία του.

2. Η Ε.Π.Σ. ορίζει επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος θα πρέπει να είναι διδάσκων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η αποδοχή της προτάσεως για έρευνα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, τη συμβολή σε αναμενόμενα οφέλη για τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και την Ελλάδα γενικότερα, καθώς και τα στοιχεία πρωτοτυπίας στην προσέγγιση. Η γλώσσα συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Ωστόσο, μετά από αίτημα του φοιτητή και με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος μέλους Δ.Ε.Π., η Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνει την εκπόνηση της διπλωματικής στην αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα.

3. Ο επιβλέπων καθηγητής έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας του σπουδαστή.

4. Η έκταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ανέρχεται από δεκαοκτώ (18) έως είκοσι πέντε (25) χιλιάδες λέξεις.

5. Μετά την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας του, ο σπουδαστής την αναρτά σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κοινού Π.Μ.Σ., αφού την υποβάλει σε έλεγχο λογοκλοπής μέσω λογισμικού που διαθέτει το Τμήμα Νομικής του Α.Π.Θ. Η διπλωματική εργασία αξιολογείται από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία ορίζεται από την Ε.Π.Σ. Η αξιολόγηση της εργασίας δύναται να περιλαμβάνει και προφορική υποστήριξη της ενώπιον της Επιτροπής, εάν αυτή το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 11**Παράλληλες Εκπαιδευτικές και Ερευνητικές Δραστηριότητες**

Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Κοινού Π.Μ.Σ., οι σπουδαστές οφείλουν να συμμετέχουν και σε άλλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται παράλληλα και τους αφορούν. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να είναι ημερίδες, συνέδρια, επιστημονικές εκδηλώσεις, ειδικά σχολεία ή σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις, διεθνείς διαγωνισμοί κ.ά.

Άρθρο 12**Υποτροφίες - Παροχές**

1. Με απόφαση της Ε.Π.Σ., δύναται να χορηγούνται υποτροφίες στους σπουδαστές της Α.Δ.Σ.ΠΟ. με τη μορφή απαλλαγής από μέρος ή το σύνολο των τελών φοίτησης. Οι όροι χορήγησης των υποτροφιών καθορίζονται με απόφαση της Ε.Π.Σ. Στον πρωτεύσαντα απόφοιτο του Κοινού Π.Μ.Σ. ανά ειδικευση χορηγείται βραβείο αριστείας. Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να χορηγείται και χρηματικό βραβείο.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται Δελτίου Ακαδημαϊκής Ταυτότητας, ενώ η υγειονομική τους περίθαλψη γίνεται με μέριμνα του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.

Άρθρο 13**Διδακτικό Προσωπικό**

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Κ.Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν: (α) Μέλη Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (β) Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ., κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. (γ) Εντεταλμένοι διδάσκοντες της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (δ) Ομότιμα και Αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (ε) Με αιτιολογημένη απόφαση της Ε.Π.Σ., μπορεί να ανατεθεί διδακτικό έργο σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή να προσκληθούν μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών ή ομοταγών κέντρων της αλλοδαπής, καθώς και του Γαλλικού Institut des Hautes Etudes de Defense Nationale ή όσους αυτό υποδεικνύει. (στ) Επιπλέον, η Ε.Π.Σ., με απόφασή της, μπορεί να προσκαλέσει, ως επισκέπτες καθηγητές, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή με σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Κ.Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Σε κάθε περίπτωση, η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Κ.Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από την Ε.Π.Σ. κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε.

2. Οι διδάσκοντες έχουν υποχρέωση: (α) Να τηρούν πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος. (β) Να παρέχουν στους σπουδαστές έγκαιρα και για κάθε ενότητα του διδασκόμενου μαθήματος, σημειώσεις, μελέτες περιπτώσεων και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή. (γ) Να ανανεώνουν τη διδασκόμενη ύλη σύμφωνα με τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις. (δ) Να τηρούν τουλάχιστον δύο (2) ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των σπουδαστών του προγράμματος μαζί τους για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του διδασκόμενου μαθήματος. (ε) Να είναι αντικειμενικοί στην αξιολόγηση των σπουδαστών. (στ) Να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το πολύ μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα εξέτασης. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων κοινοποιούνται στο Γραφείο Ακαδημαϊκών και Διεθνών Συνεργασιών της Α.Δ.Σ.ΠΟ. με μέριμνα της Γραμματείας του Κοινού Π.Μ.Σ., σε διάστημα επτά (7) ημερών μετά την ανακοίνωσή τους από τον διδάσκοντα Καθηγητή. Αν ένα μάθημα διδάσκεται από δύο (2) ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π., ο τρόπος βαθμολόγησης καθορίζεται με συμφωνία μεταξύ τους. (ζ) Να ενημερώνονται ατομικά για την αξιολόγηση τους από τους σπουδαστές επί των μαθημάτων που διδάσκουν τόσο από το Πανεπιστήμιο όσο και από την Α.Δ.Σ.ΠΟ. καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Κοινού Π.Μ.Σ. (η) Να σέβονται την επαγγελματική ιδιότητα των σπουδαστών και να προσέρχονται ευπρεπώς ενδεδυμένοι κατ' αναλογία με την ενδυμασία των σπουδαστών Αξιωματικών.

3. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων εκ μέρους των διδασκόντων χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο για παρακράτηση μέρους ή όλης της αποζημίωσης έως και αφαίρεση του δικαιώματος διδασκαλίας. Περιπτώσεις που αναφέρονται είτε στη Διοίκηση της Α.Δ.Σ.ΠΟ. είτε στην Ε.Π.Σ., θα κρίνονται κατόπιν σύγκλησης των αρμοδίων οργάνων των δύο φορέων (Εκπαιδευτικό Συμβούλιο της Α.Δ.Σ.ΠΟ., Ε.Π.Σ.)

και δύνανται να οδηγήσουν στην αντικατάσταση του διδάσκοντος. Εάν μετά το τέλος της διδασκαλίας εκάστου μαθήματος, η αξιολόγηση του διδάσκοντος εκ μέρους των μεταπτυχιακών φοιτητών κριθεί ως μη ικανοποιητική, τότε ο διδάσκων θα αντικαθίσταται.

Άρθρο 14

Αξιολόγηση Μαθημάτων και Διδασκόντων

1. Μετά την ολοκλήρωση των παραδόσεων εκάστου μαθήματος και πριν τις εξετάσεις, οι σπουδαστές υποβάλλουν την αξιολόγησή τους μέσω της συμπλήρωσης ειδικού ανώνυμου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, που αποστέλλεται στους σπουδαστές με τη χρησιμοποίηση ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής.

2. Η δομή και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου θα καλύπτει τόσο το μάθημα, ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, την επάρκεια του διατιθέμενου χρόνου, τον βαθμό συσχέτισής του με την πράξη και τις αρχές και τη φιλοσοφία του Κοινού Π.Μ.Σ., όσο και τους διδάσκοντες, ως προς τον τρόπο διδασκαλίας, την εκπαιδευτική ικανότητα (μεταδοτικότητα), τη σαφήνεια και την επαφή με το ακροατήριο.

3. Το ερωτηματολόγιο θα συμπληρώνεται ανώνυμα (με τη χρήση ψηφιακών ευκολιών και εφαρμογών) από τους σπουδαστές. Η συγκέντρωση των στοιχείων και η επεξεργασία τους (εξαγωγή στοιχείων σε πίνακες, ομαδοποίηση παρατηρήσεων, δημιουργία συγκριτικών πινάκων, εξαγωγή στατιστικών στοιχείων κ.λπ.) τίθενται υπόψη των οργάνων του Κοινού Π.Μ.Σ. και της Α.Δι.Σ.ΠΟ.

4. Στο τέλος κάθε εκπαιδευτικού έτους και πριν την έναρξη του επόμενου, θα συγκαλείται σύσκεψη στην οποία θα συμμετέχει η Ε.Π.Σ. και η Διοίκηση της Α.Δι.Σ.ΠΟ., όπου συζητούνται οι παρατηρήσεις των σπουδαστών και λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα, με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών του Προγράμματος.

Άρθρο 15

Έσοδα Κοινού Π.Μ.Σ. και Οικονομική Διαχείριση

1. Το ελάχιστο κόστος λειτουργίας του Κοινού Π.Μ.Σ. ετησίως για τριάντα έξι (36) σπουδαστές (ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων, κάτω από τον οποίο το Κ.Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει) υπολογίζεται στις εβδομήντα δύο χιλιάδες ευρώ (72.000,00€), καλύπτει το σύνολο των εξόδων που κατ' ελάχιστον απαιτούνται για την υλοποίηση του Κοινού Π.Μ.Σ. [παρ. 1 του άρθρου 7 της ΚΥΑ αριθμ. Φ.300/108/216814/Σ.4027/13-6-2019 (Β' 2523)] και καταβάλλεται από το Γ.Ε.ΕΘ.Α. κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 7 ανωτέρω.

2. Πέραν των τελών φοίτησης που καταβάλλουν το Γ.Ε.ΕΘ.Α. και οι ίδιοι οι σπουδαστές, πρόσθετοι πόροι του Κοινού Π.Μ.Σ. μπορεί να αποτελέσουν οι οριζόμενοι στο άρθρο 84 του ν. 4957/2022.

3. Η διαχείριση των οικονομικών πόρων του Προγράμματος γίνεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε) του Α.Π.Θ.

Άρθρο 16

Διοικητική Υποστήριξη-Υλικοτεχνική Υποδομή

1. Το πρόγραμμα μαθημάτων θα διεξάγεται σε εκπαιδευτικό περιβάλλον εντός των εγκαταστάσεων της Α.Δι.Σ.ΠΟ. ή εναλλακτικά στις εγκαταστάσεις του Α.Π.Θ., με σύγχρονες μεθόδους που στοχεύουν σε σαφή κατανόηση των αντικειμένων από τους σπουδαστές.

2. Η Νομική Σχολή παρέχει πρόσβαση στους σπουδαστές στη Βιβλιοθήκη της, στις βάσεις δεδομένων της και στην εν γένει υλικοτεχνική της υποδομή. Το αυτό και κάθε άλλη εμπλεκόμενη Σχολή του Α.Π.Θ. στη διδασκαλία και τις άλλες δραστηριότητες του Κοινού Π.Μ.Σ.

3. Η γραμματειακή υποστήριξη των σπουδαστών του Κοινού Π.Μ.Σ. θα γίνεται από τη Γραμματεία της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. Η Γραμματεία του Κοινού Π.Μ.Σ. επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων λειτουργίας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος (εγγραφές σπουδαστών, τήρηση φακέλων βαθμολογίας, αξιολογήσεις διδασκόντων, χορήγηση πτυχίων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, ενημέρωση για διάφορες υποτροφίες, δάνεια και για άλλα προγράμματα σπουδών, υποστήριξη στο εργαστήριο Η/Υ και στη βιβλιοθήκη κ.λπ.) και ό,τι άλλο προβλέπεται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί γραμματειακής υποστήριξης Μεταπτυχιακών σπουδών.

4. Η Γραμματεία του Κοινού Π.Μ.Σ. ενημερώνει την Ε.Π.Σ. για όλα τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του Κοινού Π.Μ.Σ., καθώς και την προβολή αυτού.

5. Αρμόδιο γραφείο από την Α.Δι.Σ.ΠΟ. για το Κοινό Π.Μ.Σ. είναι το Γραφείο Ακαδημαϊκών και Διεθνών Συνεργασιών της Α.Δι.Σ.ΠΟ. και, για θέματα χρονικού προγραμματισμού των διαλέξεων του Κοινού Π.Μ.Σ., το Τμήμα εκπαίδευσης (ΤΕΚΠ) της Α.Δι.Σ.ΠΟ.

6. Η Α.Δι.Σ.ΠΟ. παρέχει ξεχωριστό χώρο γραφείου στις εγκαταστάσεις της για τη χρήση της Γραμματείας και των υπευθύνων της Νομικής Σχολής για τη διενέργεια του Κοινού Π.Μ.Σ. Το εν λόγω γραφείο εξοπλίζεται και στελεχώνεται με δαπάνες της Νομικής Σχολής.

Άρθρο 17**Τελετουργικό Αποφοίτησης**

Η τελετή ορκωμοσίας διεξάγεται στις εγκαταστάσεις της Α.Δ.Ι.Σ.Π.Ο. ή του Α.Π.Θ., παρουσία στρατιωτικών και ακαδημαϊκών αρχών. Οι σπουδαστές Αξιωματικοί θα φέρουν την καθοριζόμενη από τον Κανονισμό των Ε.Δ. στολή. Κατά την τελετή ορκωμοσίας, οι σπουδαστές αναγιγνώνσκουν την ορισθείσα από την Ε.Π.Σ. καθολόγηση και τους επιδίδεται βεβαίωση περάτωσης σπουδών.

Άρθρο 18**Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)**

1. Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται η Νομική Σχολή και η Α.Δ.Ι.Σ.Π.Ο., το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσής του, ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Κ.Π.Μ.Σ., η ειδίκευση την οποία παρακολούθησε ο σπουδαστής, τα στοιχεία του και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης 'Καλώς', 'Λίαν Καλώς', 'Άριστα'.

2. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Σπουδών τυπώνεται με μέριμνα του Πανεπιστημίου σε καλαίσθητη ειδική περγαμνή (το κόστος της οποίας βαρύνει τον σπουδαστή) και οι απόφοιτοι δικαιούνται να λάβουν δωρεάν και δύο (2) αντίγραφα του διπλώματος.

Άρθρο 19**Ακαδημαϊκή Δεοντολογία και Λογοκλοπή**

1. Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Ε.Π.Σ. για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Ε.Π.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

2. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Κ.Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στην Ε.Π.Σ. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

ΜΕΡΟΣ Β'**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ****Α. Δομή του Προγράμματος**

1. Το Κοινό Π.Μ.Σ. είναι διάρκειας τριών (3) εξαμήνων. Το διδακτικό του μέρος εκτείνεται στα δυο (2) πρώτα εξάμηνα και το ερευνητικό του στο τρίτο εξάμηνο σπουδών. Το διδακτικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει οκτώ (8) μαθήματα κορμού, διδασκόμενα ανά τέσσερα (4) κάθε εξάμηνο, και δύο (2) μαθήματα ειδίκευσης, ένα (1) για κάθε εξάμηνο. Το τρίτο εξάμηνο σπουδών οι φοιτητές εκπονούν Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Κάθε εξάμηνο πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται σε δεκατρείς (13) διαλέξεις. Τα μαθήματα είναι τρίωρα. Στο εξάμηνο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας δεν προβλέπεται διδασκαλία μαθημάτων, μπορεί, όμως, να διεξαχθεί ενισχυτική διδασκαλία για την προετοιμασία της διπλωματικής εργασίας των φοιτητών, η οποία θα εκπονείται σε θεματική μίας (1) ειδίκευσης.

2. Όλα τα μαθήματα και οι δραστηριότητες του προγράμματος είναι υποχρεωτικής παρακολούθησης για όλους τους σπουδαστές του προγράμματος. Η επιλογή ειδίκευσης είναι υποχρεωτική. Κάθε σπουδαστής επιλέγει μία (1) μόνο ειδίκευση. Το δίπλωμα που θα εκδίδεται θα είναι Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Στρατηγικές Σπουδές, ο δε τίτλος του θα αναφέρει και την ειδίκευση που θα έχει ακολουθήσει ο σπουδαστής.

3. Η παρακολούθηση του Κοινού Π.Μ.Σ. πιστώνεται με ενενήντα (90) ECTS. Τα μαθήματα κορμού πιστώνονται με πέντε (5) ECTS έκαστο, εκτός από τα μαθήματα «Γεωπολιτική» του Α' εξαμήνου και «Διαχείριση Κρίσεων» του Β' εξαμήνου, τα οποία πιστώνονται με επτάμισι (7,5) ECTS το καθένα, επειδή στα μαθήματα αυτά οι σπουδαστές υποχρεούνται να εκπονούν εργασίες απαλλακτικής φύσεως σε κάποιο από τα θέματα των διαλέξεων ή των σεμιναρίων τους και δεν εξετάζονται -λόγω της φύσης τους- στις εξετάσεις που διενεργούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου. Τα μαθήματα της ειδίκευσης πιστώνονται και αυτά με επτάμισι (7,5) ECTS το καθένα. Τέλος, η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία πιστώνεται με τριάντα (30) ECTS και εκπονείται σε θεματική ειδίκευσης.

Έτσι, το πρόγραμμα κορμού πιστώνεται με σαράντα πέντε (45) ECTS και το πρόγραμμα των ειδικοτήσεων με σαράντα πέντε (45) ECTS, επίσης, όπως περιγράφεται και στον κατωτέρω πίνακα:

Α΄ εξάμηνο					
Τύπος μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος		Ώρες	Εξ αποστάσεως	ECTS
Κορμού	1	Στρατηγική	39	0%	5
	2	Γεωπολιτική	39	0%	7,5
	3	Ηγεσία	39	0%	5
	4	Διεθνής Οικονομία	39	0%	5
Ειδικεύσεων	5α	Ενέργεια	39	80%	7,5
	5β	Επικοινωνίες		80%	
	5γ	Διοίκηση Έργου		80%	
Σύνολο			195		30
Β΄ εξάμηνο					
Τύπος μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος		Ώρες	Εξ αποστάσεως	ECTS
Κορμού	6	Διεθνές Δίκαιο και Διεθνείς Σχέσεις	39	0%	5
	7	Διαχείριση Κρίσεων	39	0%	7,5
	8	Management	39	0%	5
	9	Ευρωπαϊκοί Θεσμοί και Ευρωπαϊκή Άμυνα	39	0%	5
Ειδικεύσεων	10α	Βιώσιμη Ανάπτυξη	39	80%	7,5
	10β	Διάστημα και Τεχνολογίες		80%	
	10γ	Στρατηγικός Σχεδιασμός		80%	
Σύνολο			195		30
Γ΄ εξάμηνο					
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Ειδίκευσης				30
Γενικό Σύνολο					90

Β. Περιγραφή Μαθημάτων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Μάθημα: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Το μάθημα αυτό μελετά κυρίως τις εξής θεματικές: Στρατηγική θεωρία και Εθνική Ασφάλεια. Υψηλή Στρατηγική - Εξέλιξη και Σύγχρονη Εφαρμογή. Στρατιωτική Στρατηγική - Επιχειρησιακή Τέχνη. Θεσμική Αποτύπωση της Στρατηγικής - Δομές Εθνικής Ασφαλείας. Στρατηγική Κουλτούρα και Δόμηση Εθνικής Στρατηγικής. Στρατηγική Ανάλυση: Μεθοδολογία και Μεικτές Προσεγγίσεις. Η Οργανωσιακή διάσταση της Εφαρμοσμένης Στρατηγικής. Πληροφόρηση και Στρατηγική. Στρατηγική Διαπραγμάτευσης και Εξωτερική Πολιτική. Στρατηγική Συμμαχιών, Στρατηγικά Δόγματα, Ολιστική Αντιμετώπιση Απειλής. Υβριδικός Πόλεμος, Στρατηγικός Αιφνιδιασμός και Στρατηγική Διαχείριση Πολλαπλών Κρίσεων. Αποδιοργανωτική Τεχνολογία, Στρατηγικός Αντίκτυπος και το μέλλον του Πολέμου. Αποτελεσματική Ηγεσία και Στρατηγική Κατεύθυνση.

Μάθημα: ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο μάθημα αυτό μελετώνται κυρίως οι εξής θεματικές: Συστατικά στοιχεία και μεθοδολογία της Γεωπολιτικής. Συγγενείς έννοιες. Η Γεωπολιτική ως εργαλείο Στρατηγικής: Η εθνική ισχύς και ο έλεγχος της γεωγραφικής επικράτειας. Οι κύριες θεωρητικές σχολές σκέψης της Γεωπολιτικής (Γερμανική, Αγγλοσαξονική, Γαλλική και Ρωσική). Ο ρόλος του δόγματος στη σύγχρονη Αμερικανική αντίληψη για τη γεωπολιτική ισορροπία. Αποικιοκρατία και Νεοαποικισμός. Η γεωγραφία και οι σύγχρονες πολεμικές συγκρούσεις στη μεταψυχροπολεμική εποχή. Το NATO σε διαρκή αναζήτηση νέας ταυτότητας και η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας. Η γεωπολιτική της Ευρασίας και η σύγχρονη Ρωσία. Η γεωπολιτική αντίληψη της Κίνας και το σχέδιο «one belt one road». ΑΥΚΥΣ: η αγγλοσαξονική γεωπολιτική απάντηση στις Κινεζικές ηγεμονικές βλέψεις. Ο Αραβικός Κόσμος και το σύγχρονο Ισλάμ. Το Ιράν χθες και σήμερα. Θρησκεία, Γεωπολιτική και Διεθνής Ασφάλεια. Τρομοκρατία, Υβριδικοί Πόλεμοι και Διεθνής Ασφάλεια. Έθνη και εθνικισμοί στα Βαλκάνια. Οι γεωπολιτικές προκλήσεις στη Μεσόγειο.

Μάθημα: ΗΓΕΣΙΑ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού μελετώνται ιδίως: Μοντέλα ηγεσίας. Ηγεσία και συμπεριφορά. Στρατηγική σκέψη και οργάνωση. Οργανωσιακές αλλαγές. Επικοινωνία: Λεκτική και Εξωλεκτική/Ενεργητική και εσωτερική ακρόαση/Εμπόδια/"Θόρυβος". Επικοινωνιακές δεξιότητες. Η τέχνη της πειθούς και το επιχείρημα. Δυναμική ομάδων. Βασικά στοιχεία του «coaching» και του «mentoring». Επίλυση και τεχνικές επίλυσης προβλημάτων. Επικοινωνιακή διαχείριση συγκρούσεων. Ο ρόλος των ΜΜΕ στη διαχείριση κρίσεων.

Μάθημα: ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το μάθημα αυτό μελετά κυρίως τις εξής θεματικές: Η γένεση του σύγχρονου διεθνούς οικονομικού συστήματος. Διεθνείς Εμπορικές Σχέσεις. Διεθνείς Νομισματικές Σχέσεις - Το Δημόσιο Χρέος. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία. Ξένες Επενδύσεις - όροι προσέλκυσης και περιορισμοί πρόσβασης. Ξένες Επενδύσεις - επενδυτικοί κίνδυνοι και η αντιμετώπισή τους. Κατηγοριοποίηση κρατών στο διεθνές οικονομικό σύστημα. Αναδυόμενες και Ηγέτιδες οικονομικές δυνάμεις. Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση. Αγορά, αυτορρύθμιση και διεθνής επιχειρηματική κοινότητα. Επίλυση διεθνών οικονομικών διαφορών - το «rules based system» του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και το δόγμα της αποπολιτικοποίησης των διεθνών επενδυτικών διαφορών. Οικονομικές κυρώσεις και διεθνής ασφάλεια.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ****Μάθημα: ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, μελετώνται κυρίως: Πηγές, προϊόντα, δραστηριότητες, δρώντες και κανόνες στον τομέα της ενέργειας. Οι έννοιες του διαχωρισμού (unbundling), της ασφάλειας τροφοδοσίας (security of supply), της διαφοροποίησης των πηγών προμήθειας (diversification) και της ενεργειακής αποτελεσματικότητας (energy efficiency). Απελευθέρωση, ιδιωτικοποίηση και ρύθμιση των αγορών ενέργειας στην Ε.Ε. Το τρίτο ενεργειακό πακέτο και η Ένωση της Ενέργειας (Energy Union). Υδρογονάνθρακες (upstream). Μεταφορά Ενεργειακών Πόρων (midstream). Οδεύσεις αγωγών και ασφάλεια ενεργειακής τροφοδοσίας. Δίκαιο θαλασσίων ζωνών. Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος στον τομέα της Ενέργειας. Διύλιση και διανομή (downstream) - Ενεργειακά Αποθέματα. Ηλεκτρική Ενέργεια και Φυσικό Αέριο. Προστασία του περιβάλλοντος - πετρελαϊκή ρύπανση. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Πυρηνική Ενέργεια. Ενεργειακή αποτελεσματικότητα και «πράσινος» στρατός (Green Army).

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (ICT)**Μάθημα: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ**

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, μελετώνται κυρίως οι εξής θεματικές: Εισαγωγή στις Τηλεπικοινωνίες: Από τις Φρυκτωρίες στο 5G και στο 6G, Δίκτυα. Εισαγωγή στις Στρατιωτικές Επικοινωνίες. Χρήση Νέων Τεχνολογιών στις Στρατιωτικές Επικοινωνίες. Εποπτεία των Τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα: Ανεξάρτητες Αρχές - Δικαστική Προστασία. Απόρρητο των Επικοινωνιών - Μαζικές Παρακολουθήσεις (Massive Surveillance). Ασφάλεια Τηλεπικοινωνιών: Η περίπτωση του νέου Νόμου περί της Ασφάλειας των Τηλεπικοινωνιών στη Μ. Βρετανία (Telecommunications Security Act 2021). Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Διαχείριση Κρίσεων. Τηλεπικοινωνίες, Ένοπλες Συρράξεις και Προστασία Επενδύσεων: Η περίπτωση της Υεμένης. Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες και Εθνική Ασφάλεια (e-Privacy). Ευρωπαϊκό Δίκαιο Προστασίας Δεδομένων (GDPR). Ειδικότερα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων: Διασυννοριακές διαβιβάσεις μεγάλου όγκου δεδομένων (Big Data). Εφαρμογές ICT, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-Governance), Smart Cities, The Internet of Military Things. Μηχανική Μάθηση (ML) και Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) για Στρατιωτικές Εφαρμογές: Νομική και ηθική διάσταση.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (PROJECT MANAGEMENT)**Μάθημα: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ**

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Γνωστικές Περιοχές της Διοίκησης Έργων, Δομική Ανάλυση Έργου (WBS), Διαχείριση Χρόνου Έργου. Διάγραμμα Gantt, Δικτυωτή Ανάλυση, Τοξωτά Διαγράμματα, Κομβικά Διαγράμματα. Απλές και Σύνθετες Εξαρτήσεις - Χρονικά Περιθώρια - Κρίσιμα Δρομολόγια. Στοχαστική Ανάλυση - Μέθοδος PERT, Κόστος Έργου, Έλεγχος Προόδου Έργου: Η Μέθοδος της Παραγόμενης Αξίας (Earned Value Analysis). Βελτιστοποίηση Διάρκειας Έργου, Βελτιστοποίηση του Κόστους του Έργου, Χρηματοροή έργων. Προγραμματισμός Χρήσης των Μέσων Παραγωγής, Προγραμματισμός Μέσων υπό Περιορισμό Χρόνου, Προγραμματισμός υπό Περιορισμό Μέσων. Εισαγωγή στην Πολυκριτήρια Ανάλυση Αποφάσεων. Μέθοδος TOPSIS. Μέθοδος PROMETHEE. Ασκήσεις στις μεθόδους TOPSIS και PROMETHEE. Μέθοδος AHP. Ασκήσεις στην μέθοδο AHP. Μέθοδος Simos για την εύρεση των βαρών των κριτηρίων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**Μάθημα: ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Ιστορική Εξέλιξη και Θεωρίες Διεθνούς Δικαίου. Πηγές του Διεθνούς Δικαίου. Κράτος, Κυριαρχία και Διεθνείς Σχέσεις. Διεθνής Οργάνωση: Οργανισμοί, Θεσμοί και Άτυπες Μορφές Διεθνούς Συνεργασίας. Το Άτομο και Άλλοι Μη-Κρατικοί Δρώντες. Άσκηση Κυριαρχίας στον Χώρο: Δίκαιο Θάλασσας. Άσκηση Κυριαρχίας στον Χώρο: Δίκαιο Εναέριου Χώρου και Διαστήματος. Άσκηση Κυριαρχίας στον Χώρο και Ελληνική εξωτερική πολιτική. Οι σχολές του Ρεαλισμού και του Φιλελευθερισμού στο Διεθνές Δίκαιο και τις Διεθνείς Σχέσεις. Η Χρήση Ένοπλης Βίας στις Διεθνείς Σχέσεις. Η συμβολή του Ο.Η.Ε. στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο - Δίκαιο Ένοπλων Συρράξεων. Διεθνές Ποινικό Δίκαιο: Εγκλήματα Πολέμου, Ειρήνης και Κατά της Ανθρωπότητας.

Μάθημα: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

Το μάθημα αυτό μελετά κυρίως τις εξής θεματικές: Στρατηγικές Διαχείρισης Κρίσεων (Crisis Management Strategies) Ορισμοί. Επιθετικές και Αμυντικές Στρατηγικές. Τεχνικές Χειρισμού Κρίσεων. Βασικά στοιχεία διαπραγμάτευσης. «Ασφαλής» απόφαση στο χειρισμό κρίσης. Ρόλος Ηγεσίας. Αποτροπή. Ορισμός Αποτροπής. Άμεση και Έμμεση Αποτροπή. 2 ιστορικές περιπτώσιολογικές αναλύσεις αποτυχημένης και επιτυχημένης αποτροπής: έναρξη Β' Π.Π. (1939) και Ιράκ (1961). 2 τρέχουσες περιπτώσιολογικές αναλύσεις (Ουκρανία - Ταϊβάν). Η αποτροπή στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις. Η Φύση της Σύγκρουσης και η Νομική Έννοια της Διαφοράς. Τρόποι και Μηχανισμοί Επίλυσης Διακρατικών Διαφορών. Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Διπλωματίας. Διπλωματικό και Προξενικό Δίκαιο και Διπλωματικές και Προξενικές Σχέσεις. Ο ΟΗΕ και η Διπλωματική Επίλυση των Διεθνών Διαφορών. Ο ρόλος του Οργανισμού Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη. Δικαιοδοτικοί Μηχανισμοί Επίλυσης Διακρατικών Διαφορών - Η Ελλάδα στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Ειρηνική επίλυση διαφορών με έμφαση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό (Ι). Ειρηνική επίλυση διαφορών με έμφαση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό (ΙΙ). Επίλυση διαφορών μεταξύ κρατών και ιδιωτών - το ΕΔΔΑ και ο ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης στην προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Μάθημα: MANAGEMENT

Στο μάθημα αυτό διδάσκονται κυρίως οι εξής θεματικές: Το περιβάλλον των οργανισμών. Προκλήσεις και χαρακτηριστικά του σύγχρονου οργανωσιακού περιβάλλοντος. Προγραμματισμός. Οργάνωση. Διεύθυνση. Στελέχωση. Εκπαίδευση και ανάπτυξη. Αξιολόγηση της απόδοσης. Υποκίνηση και ανταμοιβές. Εργασιακές σχέσεις και ψυχική υγεία. Έλεγχος και λήψη αποφάσεων.

Μάθημα: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού περιλαμβάνονται οι ακόλουθες θεματικές: Η ιστορία των Ευρωπαϊκών θεσμών πριν τον Β' Π.Π. και η γένεση της σύγχρονης Ευρώπης. Η πορεία διεύρυνσης και ολοκλήρωσης της Ε.Ε. Θεσμικά στοιχεία της Ε.Ε. και δικαστική προστασία. Η Ε.Ε. ως ένωση αγορών (ενιαία αγορά). Η Ε.Ε. ως ένωση οικονομιών (οικονομική και νομισματική ένωση). Η Ε.Ε. ως ένωση κρατών (πολιτική ένωση - ομοσπονδιοποίηση). Η Ευρώπη στον κόσμο 8. Η κοινή εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. Η κοινή αμυντική πολιτική της Ε.Ε. - European Defence Union. Σχέσεις της Ε.Ε. με άλλους διεθνείς οργανισμούς ασφάλειας. Ευρωστρατός: προϋποθέσεις ίδρυσης και χρηματοδότησης. Ευρωστρατός και εθνικά αμυντικά συστήματα. Ευρωστρατός και Ευρωπαϊκή Αμυντική Βιομηχανία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ**ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ****Μάθημα: ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

Το μάθημα αυτό μελετά τις εξής ιδίως θεματικές: Η έννοια της βιωσιμότητας. Sustainable Development Goals (SDGs). Βιώσιμη Ανάπτυξη και Παγκόσμια Περιβαλλοντικά Προβλήματα. Κλιματική Αλλαγή, διπλωματία και διαπραγμάτευση. Η ηθική της κλιματικής αλλαγής και κλιματική δικαιοσύνη. Κλιματικές συγκρούσεις. Κλιματική ασφάλεια και μετανάστευση. Κλιματική ασφάλεια και διαχείριση καταστροφών. Κλιματική αλλαγή και ασφάλεια τροφίμων. Περιβαλλοντικός σχεδιασμός και εκτίμηση. Πολιτικές μετριασμού, προσαρμογής και ανθεκτικότητας. Επεξεργασία και διαχείριση περιβαλλοντικών δεδομένων: Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών. Βιώσιμη διαχείριση υδάτινων πόρων. Κλιματική αλλαγή και προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ (ICT)**Μάθημα: ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ**

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας, Διεθνής Ειρήνη και Ασφάλεια. Συλλογή Πληροφοριών, υποκλοπές (OSINT και SIGINT) και ανάλυση δεδομένων. Εισαγωγή στον κυβερνοχώρο και την κυβερνοασφάλεια. Κυβερνοέγκλημα, Κυβερνοασφάλεια και Ψηφιακή Δικαιοσύνη/Εγκληματολογία. Ασφάλεια Στρατιωτικών Πληροφοριακών Συστημάτων. Αυτόνομα συστήματα, ρομπότ, εθνι-

κή ασφάλεια και προστασία κρίσιμων υποδομών. Εισαγωγή στις τεχνολογίες του διαστήματος. Εισαγωγή στο διεθνές δίκαιο του διαστήματος. Δορυφορικές επικοινωνίες και εθνική ασφάλεια. Διάστημα, προγράμματα και επιστημονικές εφαρμογές. Διάστημα: στρατιωτικές χρήσεις. Η πολιτική των μεγάλων δυνάμεων στο διάστημα: Ευρώπη, Η.Π.Α., Ρωσία, Κίνα. Συγγραφή ερευνητικών προτάσεων για το διάστημα.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (PROJECT MANAGEMENT)

Μάθημα: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού μελετώνται κυρίως: Η έννοια της Στρατηγικής. Αναλυτική - γενική διατύπωση στρατηγικής, Τυπική - Συμπεριφορική στρατηγική. Προορατική - εμπειρική στρατηγική, Προκαθορισμένη - προσαρμόσιμη στρατηγική. Ορολογία, αποτελεσματικότητα, προβλήματα στρατηγικού σχεδιασμού. Διεργασία Στρατηγικού Σχεδιασμού (εταιρικό, επιχειρηματικό, λειτουργικό επίπεδο). Μοντέλο διεργασίας ανάπτυξης στρατηγικού σχεδιασμού. Επιχειρηματική στρατηγική: Στρατηγική Επιχειρηματική Μονάδα, Συστατικά στοιχεία στον καθορισμό της επιχειρηματικής στρατηγικής. Επιχειρηματική στρατηγική: Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας, Μέθοδος Κρίσιμων Δεικτών Επίδοσης. Υλοποίηση στρατηγικού σχεδιασμού. Ανάλυση των όρων της αβεβαιότητας, του κινδύνου και της επικινδυνότητας. Διεργασίες και πρότυπα τεκμηρίωσης της διαχείρισης της επικινδυνότητας. Τεχνικές και παραδείγματα εφαρμογής των διεργασιών της αναγνώρισης, της ποιοτικής και της ποσοτικής ανάλυσης της επικινδυνότητας. Τεχνικές προσομοίωσης. Τεχνικές ανάλυσης ευαισθησίας.

Η ισχύς της παρούσας άρχεται από τη δημοσίευσή της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 9 Μαρτίου 2026

Ο Πρύτανης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- B.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

